

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5C/2/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8420200165
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2021:8420200165.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Zuzanou Salajovou v spore žalobcov X. E. nar. XX. XX. XXXX, X. T. nar. XX. XX. XXXX, obaja trvale bytom S. XX, obaja právne zastúpení Advokátskou kanceláriou JUDr. Maroš Zima, s. r. o., so sídlom Stará Ľubovňa, Okružná 1945/107, IČO: 47 234 831, 3. neb. S., 4. S., 5. mal. Q., 6. mal. T. žalobkyne v 4. - 6. rade právne zastúpené JUDr. Dávidom Hoffmanom, advokátom so sídlom Kežmarok, Hlavné námestie 80, proti žalovaným 1. T. právne zast. JUDr. Mariánom Gelenekym, advokátom so sídlom Stará Ľubovňa, Garbiarska 20 a 2. Kooperatíva poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, právne zastúpenému JUDr. Baltazárom Mucskom, advokátom so sídlom Bratislava, Vajnorská 55, o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenú smrťou, takto

r o z h o d o l :

I. Konanie voči žalobcovi v 3. rade zastavuje.

II. Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť žalobcovi v 1. rade sumu 5 000 eur v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že v rozsahu plnenia jedným zo žalovaných zaniká povinnosť druhého zo žalovaných.

III. Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť žalobkyňi v 2. rade sumu 5 000 eur v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že v rozsahu plnenia jedným zo žalovaných zaniká povinnosť druhého zo žalovaných.

IV. Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť žalobkyňi v 4. rade sumu 12 000 eur v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že v rozsahu plnenia jedným zo žalovaných zaniká povinnosť druhého zo žalovaných.

V. Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť žalobkyňi v 5. rade sumu 6 500 eur v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že v rozsahu plnenia jedným zo žalovaných zaniká povinnosť druhého zo žalovaných.

VI. Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť žalobkyňi v 6. rade sumu 6 500 eur v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že v rozsahu plnenia jedným zo žalovaných zaniká povinnosť druhého zo žalovaných.

VII. V prevyšujúcej časti nárok žalobcov v 1., 2., 4., 5. a 6. rade zamieťa.

VIII. Žalobcovia v 1., 2., 4., 5. a 6. rade majú nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v 1. a 2. rade, každý v rozsahu 100 % zo sumy im prisúdenej, ktorú sú títo žalovaní povinní ich splniť spoločne a nerozdielne s tým, že o výške rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia v 1. - 2. rade podali dňa 28. 01. 2020 v konaní pod sp. zn. 5C/2/2020 na tunajší súd žalobu, ktorou žiadali, aby súd zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade zaplatiť žalobcom v 1. a 2. rade sumu po 15 000 eur. Zároveň žalobcovia v 3. - 6. rade podali na tunajšom súde dňa 17. 03. 2020 v konaní vedenom pod sp. zn. 4C/6/2020 na tunajšom súde žalobu, ktorou žiadali, aby súd zaviazal totožných žalovaných v 1. a 2. rade zaplatiť žalobcom v 3., 4., 5. a 6. rade sumu po 33 500 eur. Zároveň žiadali zaviazat' žalovaných v 1. a 2. rade aj k zaplateniu trov konania.

2. Žalobcovia v 1. a 2. rade podanú žalobu odôvodnili tým, že uvedené sumy žiadajú priznať z titulu náhrady nemajetkovej ujmy, a to z titulu ochrany osobnosti po dopravnej nehode. Trestným rozkazom Okresného súdu Kežmarok č. k. 9T/18/2019 - 389 zo 14. 03. 2019 bol žalovaný v 1. rade uznaný vinným zo spáchania trestného činu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona a z trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 ods. 2 písm. a) Trestného zákona, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov a 10 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 4 rokov a trest zákazu vedenia všetkých druhov motorových vozidiel na dobu 5 rokov, pretože 15. 08. 2018 okolo 19.20 h po ceste č. I/77 v smere od obce Bušovce do mesta Spišská Belá, okres Kežmarok, viedol osobné motorové vozidlo továrenskej značky Škoda V., EČ: J. kde v km 2,6 začal predchádzať pred ním idúce osobné motorové vozidlo továrenskej značky Škoda I., EČ: N., pričom uvedené vykonal aj napriek tomu, že nemal pred sebou rozhľad na takú vzdialenosť, ktorá je potrebná na bezpečné predchádzanie, kde v čase predchádzania v protismernom jazdnom pruhu prichádzalo osobné motorové vozidlo továrenskej značky Mazda P., EČ: J. XXXXX, z ktorého dôvodu za začal zaraďovať do svojho jazdného pruhu pred predchádzané vozidlo, pričom pri zaraďovaní sa do svojho jazdného pruhu, pri nedodržaní bezpečného bočného odstupu od predchádzaného vozidla narazil do ľavej prednej časti predchádzaného vozidla, z ktorého dôvodu došlo k strate smerovej stability a k vzniku nekontrolovateľného šmyku ním vedeného vozidla, v dôsledku čoho narazil do stromu, následne do zvodidiel a potom aj do bočnej časti tam nachádzajúceho sa zábradlia, pričom došlo k roztrhnutiu vozidla, kde predná časť tohto vozidla spadla do blízkeho potoka. Toto jeho konanie bolo v rozpore s ust. § 3 ods. 2 písm. a), § 4 ods. 1 písm. c), § 5 ods. 3, ods. 5 písm. a), b) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, pričom pri dopravnej nehode došlo k vzniku zranení osôb sediacich v ním vedenom vozidle, pričom mal. I. a mal. S. utrpeli zranenia nezlučiteľné so životom, na následky ktorých pri dopravnej nehode zomreli a mal. K. utrpel poranenia s PN v trvaní najmenej 8 týždňov.

3. Žalobcovia sú priami príbuzní nebohého I. zomrelého XX. XX. XXXX, pričom žalobcovia v 1. a 2. rade sú jeho starí rodičia.

4. Žalovaný v 1. rade bol vodičom osobného motorového vozidla Škoda V., ktoré viedol v čase smrteľnej nehody a ktorý zapríčinil túto dopravnú nehodu. Originalitu práva pozostalých (žalobcov v 1. a 2. rade domáhať sa na súde ochrany pred neoprávneným zásahom do ich osobnosti potvrdzuje rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. 2 Cdo 93/2008.

Z dôvodu, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízky osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode.

5. S pasívnou legitímáciou žalovaného v 2. rade sa vysporiadal Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí č. 61 publikovanom v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. 8/2018, v zmysle ktorého sa škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej zákon o povinnom zmluvnom poistení) je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obetí dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla.

6. Náhradu nemajetkovej ujmy si žalobcovia v 1. a 2. rade uplatňujú v zmysle ust. § 11 až 13 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka ako aj následných právnych predpisov.

7. Otázka zodpovednosti za vzniknutú nemajetkovú ujmu bola už judikovaná aj Súdny dvorom EÚ, a to dvoma rozsudkami z 24. 10. 2013, a to rozsudkom vo veci Haasová C-22/12 a rozsudkom vo veci Drozdvs C-277/12. Podľa týchto rozsudkov pod pojmom ujmy na zdraví je potrebné rozumiť akúkoľvek ujmu, ak jej náhrada vyplýva na základe zodpovednosti poisteného za škodu spôsobenú motorovými vozidlami z vnútroštátneho práva uplatniteľného v danom spore, ktorá bola spôsobená zásahom do osobnostnej integrity, čo zahŕňa tak fyzickú, ako aj psychickú traumu. Súdny dvor dospel k záveru, že medzi škody, ktoré sa musia z povinného zmluvného poistenia nahradiť patrí aj nemajetková ujma, ak možno náhradu tejto ujmy požadovať podľa vnútroštátneho práva. Keďže zodpovednosť žalovaných vyplýva z ust. § 11 a 13 Občianskeho zákonníka, táto zodpovednosť vznikla na základe dopravnej nehody, potom platí, že povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ust. Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti. Vychádzajúc zo záverov trestného konania Okresného súdu Kežmarok vedenej pod sp. zn. 9T/18/2019 možno prijať záver, že žalovaný v 1. rade zaviniel vznik dopravnej nehody s fatálnymi následkami pre nebohého I. V., ktorá je v príčinnej súvislosti so zraneniami, ktoré utrpel pri dopravnej nehode, ktorý hrubým spôsobom porušil pravidlá cestnej premávky. Nebohý I. V. nemal žiadnu možnosť nehode zabrániť, pretože bol spolujazdcom sediacim na zadnom sedadle vo vozidle. V dôsledku tejto dopravnej nehody spôsobenej žalovaným v 1. rade došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcov tak, že bola narušená celistvosť ich rodiny a bolo zasiahnuté do ich súkromného a rodinného života, pričom následky sú trvalé a neodstrániteľné, keďže ochudobnenie navrhovateľov v citovej oblasti je nenapraviteľné.

8. Nebohý I. V. sa narodil XX. XX. XXXX.. Od narodenia žil v spoločnom rodinnom dome so žalobcami v 1. a 2. rade. Keď mal 4 roky, 11. 08. 2006 sa narodili jeho sestry, dvojčičky Q. a T.. Keďže ich matka S. V. (žalobkyňa v 4. rade, dcéra žalobcov v 1. a 2. rade) mala so starostlivosťou o dvojčičky väčšie starosti a povinnosti, o nebohého I. V. sa začali v prevažnej miere starať žalobcovia v 1. a 2. rade.

9. V dôsledku náhlej tragickej smrti vnuka žalobcov v 1. a 2. rade došlo u nich k nesmierne závažnej ujme spočívajúcej v strate milovaného vnuka, čím sú žalobcovia v 1. a 2. rade do budúcnosti ochudobnení o rodinný život a táto ujma spočíva v citovej strate. V dôsledku tejto tragickej udalosti boli žalobcovia nútení vyhľadať odbornú lekársku pomoc (psychiatrické vyšetrenia) z dôvodu postraumatických následkov spojených s nespavosťou, nechutenstvom do jedla a stratou zmyslu života. Bola im predpísaná liečba formou antidepresívnych liekov, ktorá čiastočne potláčala a tlmila ich emócie a citové prežívanie straty vnuka. Satisfakciu vo forme odsúdenia žalovaného v 1. rade ako vodiča a jeho prejavenu ľútosť nemožno vzhľadom na závažnosť ujmy a jej nezvratnosť nie je možné považovať za dostatočnú satisfakciu. Preto žalobcovia požadujú priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Náhradou nemajetkovej ujmy v peniazoch nemožno odčiniť smrť blízkej osoby, následok je nezvratný, hodnotu ľudského života nie je možné vyčíslieť, ochudobnenie žalobcov v citovej oblasti je nenapraviteľné. Účelom náhrady nemajetkovej ujmy je zmierniť následky, ktoré spôsobila smrť blízkej osoby v rodinnom živote jej najbližších, prežitú traumu a citové strádanie. Vzhľadom na okolnosti prípadu, nízky vek neb. I. V. a ich silné citové väzby k neb., priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v sume po 15 000 eur pre každého zo žalobcov v 1. a 2. rade je primerané vyššie uvedených okolnostiach a zisteným skutočnostiam.

10. Žalovaný v 1. rade vo svojom vyjadrení zdôraznil, že celé predmetné konanie úprimne ľutuje a v dôsledku dopravnej nehody sa dlhodobo liečil z traumy, ktorá mu taktiež vznikla v súvislosti s dopravnou nehodou, čím sa však nezbavuje zodpovednosti za predmetný skutok, ktorý sa stal. Uviedol, že žalovaný v 1. rade mal riadne uzavreté zákonné zmluvné poistenie s poisťovňou Kooperativa Poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, teda so žalovaným v 2. rade. Po poistnej udalosti a v zákonnej lehote bola celá poistná udalosť v zákonnej lehote nahlásená. Poukázal na ust. § 15 ods. 1 o povinnom zmluvnom poistení „náhradu škody uhradza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.“ Vychádzajúc z dikcie tohto ustanovenia a poukazujúc aj na obsah samotnej žaloby, v ktorej žalobcovia v 1. a 2. rade citujú v bode 4 a 5 žaloby nález Ústavného súdu SR z 16. 10. 2016 sp. zn. III.ÚS 666/2016, ako aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. 1 publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. 8/2018, v zmysle ktorého sa škodou pre účely zákona o povinnom zmluvnom poistení sa chápe aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obetí dopravnej nehody spôsobenej

prevádzkou motorového vozidla, a preto je toho názoru, že v danom prípade pasívna legitímácia je daná len voči žalovanému v 2. rade. Vychádzajúc z ustálenej súdnej praxe žiada, aby súd žalobu voči žalovanému v 1. rade zamietol v celom rozsahu vzhľadom na to, že škoda pre účely zákona o povinnom zmluvnom poistení je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv obeť dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitímovaná (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 31. 07. 2017 sp. zn. 6MCdo/1/2016).

11. Žalovaný v 2. rade vo svojom vyjadrení mal za to, že v konaní je absencia pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v 2. rade. Poukázal na skutočnosť, že cez ustanovenia zákona o povinnom zmluvnom poistení sa majetková ujma nenahrádza. Zastáva právny názor, že slovenská právna úprava v platnom a účinnom znení nezahŕňa právo na ochranu osobnosti a z nej vyplývajúci nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pri porušení tohto práva pod náhradu škody, ktorú je možné uplatniť z povinného zmluvného poistenia motorových vozidiel, a preto záver o existencii pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v 2. rade je absolútne nesprávny. Vzhľadom na diverzifikáciu rozhodnutí Najvyššieho súdu SR a absenciu rozhodnutia Veľkého senátu Najvyššieho súdu SR má za to, že pasívna vecná legitímácia žalovaného v 2. rade v tomto konaní daná nie je. Ďalej uviedol, že z podanej žaloby nebola dostatočne preukázaná citová väzba vo vzťahu k uplatňovanému nároku. Má za to, že žalobcovia nedokázali preukázať taký zásah do práva na súkromie, ktorý by odôvodňoval poskytnutie satisfakcie vo forme peňažnej náhrady. Zdôraznil, že citová väzba, jej intenzita, ako aj jej pretrhnutie, je v konaní nepreukázané, a tak podľa jeho názoru nie je preukázaný nárok na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch ako doplnok k iným/základným inštitútom náhrady zásahu do ich osobnosti. Zdôraznil, že s poukazom na nové pravidlá civilného sporového procesu má za to, že žalobcovia nedokázali osvedčiť riadne všetky skutočnosti odôvodňujúce nimi uplatňovaný nárok. Z hľadiska skutkových okolností týkajúcich sa preukázania citových väzieb medzi žalobcami a zosnulým, z ktorých žalobcovia v predmetnom konaní vyvodzujú svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch nestačí iba predpoklad existencie tejto citovej väzby. Dôležitou skutočnosťou v prípade je i tá skutočnosť, že žalobcovia v 1. a 2. rade sú príbuznými, ktorí nepatria do kmeňovej rodiny (rodičia, deti, manžel/ka), ale do širšej (vzdialenejšej) rodiny. Ďalej uviedol, že základným princípom nemajetkovej ujmy a jej odškodnenia v peniazoch je princíp primeranosti náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá je spôsobilá aspoň sčasti zmierniť dôsledky neoprávneného zásahu a umožňuje, aby výška náhrady na jednej strane nevytvárala priestor pre obohacovanie sa, ale na druhej strane umožňovala spravodlivé zadostučinenie pozostalých. Predmetom konania je náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch, kedy podľa ustálenej praxe je formou zadostučinenia aj prejednanie veci, ospravedlnenie sa a nie len získanie majetkového prospechu. V konaní o náhradu nemajetkovej ujmy je podstatné zhodnotiť okolnosti samotného prípadu, a to v dvoch základných rovinách, a to okolnosti nehody a pomery osoby, ktorá do práv zasiahla, t. j. žalovaného v 1. rade ako vodiča. Finančná náhrada je až posledným spôsobom náhrady v prípadoch, ak nepostačuje morálne zadostučinenie, ktorým je najmä ospravedlnenie alebo samotné prejednanie veci a odsúdenie osoby, ktorá zásah spôsobila. Poslaním náhrady nemajetkovej ujmy nie je získanie majetkového prospechu, ale zadostučinenie a náhrada v peniazoch, pokiaľ nepostačuje ospravedlnenie. Náhrada v peniazoch tvorí aj historicky len nadstavbu morálneho zadostučinenia a v žiadnom prípade nesmie slúžiť ako majetkový prospech toho, komu sa do práv zasiahlo.

12. V priebehu konania listom zo dňa 21. 01. 2021 bolo konajúcej sudkyňi oznámené, že na tunajšom súde pod sp. zn. 4C/6/2020 sa vedie konanie o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, kde ako žalobcovia vystupujú ako žalobca v 1. rade S. žalobkyňa v 2. rade S. žalobkyňa v 3. rade Q. a žalobkyňa v 4. rade T. a ako žalovaní vystupujú, žalovaný v 1. rade T. a žalovaný 2. rade KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, pričom právnym titulom uplatnenia nároku na nemajetkovú je smrť I., ktorý zomrel na následky dopravnej nehody, ku ktorej došlo dňa 15. 08. 2018 a ktorú spôsobil žalovaný v 1. rade T. a ktorý bol za prečin uznaný vinným trestným rozkazom tunajšieho súdu č. k. 9T/18/2019 - 389 zo dňa 14. 03. 2019. Predmetná žaloba bola na tunajší súd podaná 17. 03. 2020. Podaním doručeným tunajšieho súdu dňa 16. 12. 2020 právny zástupca žalovaného v 2. rade požiadal v súlade s §166 ods. 1 CSP o spojenie vecí vedených na tunajšom súde pod sp. zn. 5C/2/2020 a sp. zn. 4C/6/2020 na spoločné konanie, nakoľko veci skutkovo súvisia a s poukazom na hospodárnosť konania, je na mieste viesť iba jedno konanie o náhradu nemajetkovej ujmy.

13. Súd s poukazom na § 166 ods. 1 CSP obligatórne spojil konanie vedené pod spisovou značkou sp. zn. 5C/2/2020 s konaním vedeným pod spisovou značkou 4C/6/2020 do spoločného konania, ktoré bude vedené pod spisovou značkou skôr začatého konania, teda pod spisovou značkou 5C/2/2020 (dňa

28. 01. 2020 bola podaná žaloba na tunajší súd), a to uznesením zo dňa 09. 02. 2021, č. k. 5C/2/2020 - 134. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 02. 03. 2021.

14. Podľa spisu tunajšieho súdu sp. zn. 4C/6/2020 žalobcovia v 3. - 6. rade podanú žalobu v sp. zn. 4C/6/2020 odôvodnili titulom totožnej dopravnej nehody zo dňa 15. 08. 2018, pri ktorej bol usmrtený I. V., ktorý bol synom žalobcov v 3. a 4. rade a bratom žalobkyň v 5. -6. rade. Žalovaní v 1. a 2. rade boli totožní ako v konaní sp. zn. 5C/2/2020. Žalovaný v 1. rade bol za toto konanie uznaný vinným, a to trestným rozkazom tunajšieho súdu sp. zn. 9T/18/2019 zo dňa 14. 03. 2019. Podanú žalobu rovnako odôvodnili tým, že žalovaný v 1. rade bol vodičom a prevádzkovateľom motorového vozidla, ktorého prevádzkou ktorého došlo do zásahu osobnostných práv, čím je daná jeho vecná legitímácia v konaní. Žalovaný v 2. rade bol v čase dopravnej nehody poisťiteľom žalovaného v 1. rade v zmysle zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, čím je daná aj pasívna legitímácia poisťovne. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná. Žalobcovia v 3. - 6. rade v súvislosti s právnym odôvodnením žaloby poukázali na ustanovenia §§ 11, 13, 420, 427 Občianskeho zákonníka, § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., § 15 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení (ďalej ZoPZP). Žalobcovia v 3. - 6. rade mali za to, že u nich naplnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú utrpeli v dôsledku úmrtia im blízkej osoby pri dopravnej nehode, pričom táto udalosť zasiahla do ich osobnostných práv neodstrániteľným a nereparovateľným spôsobom. Žalobcovia v 3. - 6. rade mali za to, že u nich naplnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú utrpeli v dôsledku úmrtia im blízkej osoby pri dopravnej nehode, pričom táto udalosť zasiahla do ich osobnostných práv neodstrániteľným a nereparovateľným spôsobom. Došlo k zásahu do osobnostného práva žalobcov tak, že bola narušená celistvosť ich rodiny a bolo zasiahnuté do ich súkromného a rodinného života, pričom následky sú trvalé a neodstrániteľné, keď ochudobnenie žalobcov v citovej oblasti je nenapraviteľné. Došlo u nich k nesmierne závažnej ujme, spočívajúcej v strate milovaných dcér a sestier, čím sú žalobcovia do budúcnosti ochudobnení o rodinný život a táto ujma spočíva aj v citovej strate, keď smrťou syna a brata stratili jeho lásku a radosť s ním prežívanú. Utrpeli aj citovú ujmu spočívajúcu v nepriemerných pocitoch, úzkosti, smútku, zúfalstva a šoku zo smrti milovanej osoby. Smrťou nebohých sa im zmenil celý život, pretože s nimi žili v šťastných a spokojných rodinách a tvorili jeden celok, ktorý bol násilne a predčasne z pohľadu ľudského života rozdelený. Požadované finančné plnenie nevnímali ako formu absolútnej satisfakcie, ale ako všeobecné gesto spravodlivosti, úcty k ľudskému životu. Za primeranú výšku náhrady nemajetkovej ujmy považovali sumu 33.500 eur pre každého zo žalobcov v 3.- 6. rade.

15. Žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade s podanou žalobou rovnako aj spore sp. zn. 4C/6/2020 nesúhlasili, a to z rovnakých dôvodov ako v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 5C/20/2020.

16. Podaním doručeným súdu dňa 09. 04. 2021 právny zástupca žalobcov v 3. - 6. rade súdu oznámil, že v priebehu konania, a to dňa 20. 12. 2020 došlo k úmrtiu žalobcu v 3. rade, ktorý podľahol onkologickému ochoreniu, na ktoré ochorel po smrti svojho syna. Vzhľadom na skutočnosť, že náhrada nemajetkovej ujmy je osobnostným právom, patrí výlučne osobe, ktorá sa ho domáha, nededí sa, žiadal konanie v súlade s § 63 CSP konanie voči žalobcovi v 3. rade zastaviť.

17. Po právoplatnosti uznesenia o spojení vecí na spoločné konanie súd vo veci nariadil pojednávanie.

18. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu v 1. rade, výsluchom žalobkyne v 2. rade, výsluchom žalobkyne 4. rade, výsluchom žalobkyne v 5. rade, výsluchom žalobkyne v 6. rade, výsluchom právneho zástupcu žalobcov v 1. - 2. rade, výsluchom právneho zástupcu žalobcov v 4. - 6. rade, výsluchom právneho zástupcu žalovaného v 1. rade, výsluchom právneho zástupcu žalovaného v 2. rade a oboznámením sa s listinnými dôkazmi, najmä žalobou, rodným listom neb. I. V., rodným listom matky neb. I. V., trestným rozkazom Okresného súdu Kežmarok č. k. 9T/18/2019 - 389 z 14. 03. 2019, psychiatrickou správou starého otca (žalobcu v 1. rade), vyjadrením poisťovne o riešení škodovej udalosti z 14. 11. 2018, vyjadrením k žalobe právnym zástupcom žalovaného v 1. rade, vyjadrením právneho zástupcu žalovaného v 2. rade k žalobe, vyjadrením právneho zástupcu žalobcov v 1. - 2. rade k vyjadreniam žalovaných, vyjadrením právneho zástupcu žalovaného v 1. rade k vyjadreniu žalobcov, vyjadrením právneho zástupcu žalovaného v 2. rade, vyjadrením právneho zástupcu žalobcov v 1. a 2. rade k vyjadreniam žalovaných, rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 2Co/131/2019 - 113 z 20. 05. 2020, vyjadrením právneho zástupcu žalovaného v 2. rade, vyjadrením právneho zástupcu žalovaného

v 1. rade, uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Tdo/13/2020 z 08. 09. 2020, vyjadrením právneho zástupcu žalovaného v 2. rade - vyjadrenie k spojeniu vecí, uznesením Okresného súdu Kežmarok č. k. 5C/2/2020 - 134 o spojení konaní vedených pod sp. zn. 5C/2/2020 a 4C/6/2020 na jedno spoločné konanie sp. zn. 5C/2/2020, vyjadrením právneho zástupcu žalobcov v 1.a 2. rade k pripojenej žalobe z konania sp. zn. 4C/6/2020, úmrtným listom žalobcu v 3. rade, vyjadrením právneho zástupcu žalobcov v 4. - 6. rade k pripojenej žalobe, poskytnutím výpisu zo zdravotnej dokumentácie žalobkyne v 2. rade, zápisnicou o pojednávaní z 15. 06. 2021, podaciami lístky, urgenciou na zaplatenie náhrady poistného plnenia, výzvou VZP na úhradu nedoplatkov, rozpisom neuhradených pohľadávok, správou obce Jurské, odpoveďou ÚPSVaR Kežmarok, odpoveďou ZŠ s MŠ H., charakteristikou neb. žiaka, obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 4C/6/2020 a sp. zn.9T/18/2019, psychiatrickými správami žalobkyne v 4. rade.

19. Podľa § 63 ods. 1 CSP; Ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať.

Podľa § 63 ods. 2 CSP; V konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

Podľa §145 ods. 2 CSP; Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

V danom prípade počas konania zomrel žalobca v 3. rade, a to dňa 20. 12. 2020. Nakoľko sa jedná o výlučne osobnostný nárok žalobcu v 3. rade, ktorý neprechádza na jeho dedičov, súd § konanie v súlade s § 63 ods. 1 CSP v spojení s § 145 ods. 2 CSP voči žalobcovi v 3. rade zastavil.

20. Žalobca v 1. rade vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedol, že spoločne s rodičmi nebohého I. majú rodinný dom. Matka nebohého je ich dcérou. Dcéra býva vpredu, oni vzadu, na jednom dvore. Zo začiatku mali iba jedného chlapca, a to neb. I.. Bol to jediný vnuk, ktorý bol doma, ostatní vnuci sú v zahraničí. Čo sa týka I., od malička sa mu venovala babka, ale potom vyrastal, keď mal tých 6 - 7 rokov, už bol častejšie s ním. Vozil ho do školy, teraz vozí aj dvojčky - dievčatá. Nebohý I. všade chodil s ním, keď niekam išiel, hneď sedel v aute. Má viac vnúchat, ale on jediných chcel byť stále s ním. Neb. I. musel všetko robiť s ním, bol pri všetkom, čo robil. So súdom žalovaného v 1. rade a jeho odsúdením nesúhlasil. Mal za to, že aj rozhodnutie Ministerstva spravodlivosti SR je nesprávne. Taktiež od nehody všetci chodia na psychiatriu, aj on navštevuje psychiatriu. Pokiaľ ide o neb. I., tak uviedol, že bol to slušný chlapec, nemali s ním žiaden problém. Žiadne cigarety, on sa staral o babku, kupoval jej oblečenie, papuče a všetko. On študoval v Kežmarku na strednej škole, učil sa za murára. I. mal svoju vlastnú izbu v ich časti domu. Starali sa o neho oni, ale rovnako aj jeho rodičia sa tiež o neho starali. Jeho otec bol zdravý, pokiaľ sa toto nestalo. Položil život za neho. Ešte uviedol, že navštevuje psychiatričku MUDr. Uhrovú, ktorá má ambulanciu v Kežmarku. Navštevuje ju hneď po dopravnej nehode a chodíva k nej pravidelne na kontroly. Dôvodom návštevy psychiatričky bolo to, že po nehode začal odpadávať a celé dni trávil na cintoríne. Taktiež od nehody slabšie počuje.

21. Žalobkyňa v 2. rade vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že bola babkou neb. I.. Keď bola mladšia, musela sa starať o tri deti, o I. a dvojčky. Matka chodila do práce. V čase, keď sa zabil vnúček, sa jej rozšírilo srdce. Užíva pravidelne lieky, ochorela na štítnu žľazu. To čo po jeho smrti prežívali, sa nedá ani opísať. Taktiež prišli aj o drahého zaťa, teda do troch rokov išiel aj vnuk, aj zať. Smrť I. zle znášali aj obidve dvojčky. S dvojčkami museli chodiť po lekároch. Keď sa to dozvedeli, plakali, kričali. Museli volať záchranku. Dievčatá po roku pôjdu na strednú školu. Žalobca v 1. rade ich vozí stále do školy, vozil aj nebohého I.. S dcérou a jej rodinou bývajú v jednom dome, kde majú veľký dvor. Oni majú 4 izby a dcéra má 3 izby, kuchyne majú samostatne. Nebohý I. mal dve izby, jednu u nich a druhú u rodičov. O neb. I. sa starala matka, robila mu desiatu, pripravovala sa s ním do školy. Po škole chodil k ním, kde sa najedol a oni na neho dohliadali a starý otec ho vozil do školy. Starali sa o neho 4. V súčasnej dobe sa presťahovali k dcére a jej deťom. Aj tam spia, lebo je teraz dcéra sama. Musíme spolu. Keď dcéra ide do roboty, ona varí pre deti, jak prídu zo školy, dá im obed, stará sa o ne, dáva pozor, aby niekam neodišli. Kým dcéra nemala dvojčky, spal neb. I. u svojej mamy a keď už mala dvojčky, tak prišiel I. k nim. Dvojčky plakali, tak prišiel k nim a ostal pri nich. Aj potom keď bol väčší bol s nimi. Žalovaný v 1. rade za nimi nebol, hoci ich dcéra ho o to požiadala, chcela vedieť ako to bolo, čo sa stalo. Dopusil nič od žalovaného v 1. rade

nevedia. Po nehode všetci chodili k psychiatričke, ona navštevovala tú istú lekárku ako manžel. Dcéra chodí k psychiatričke do Popradu. Ešte stále užíva lieky. Hospitalizovaná nebola.

22. Žalobkyňa vo 4. rade vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že bola matkou neb. I.. Od nehody sa lieči na psychiatrii u psychiatričky v Poprade. Prísť o dieťa je najväčšia rana pre rodiča a doposiaľ sa s tým nik nevyrovnal. Závidí ostatným rodičom, ktorí majú kompletnú rodinu. Pohľad na chlapcov v jeho veku ju ubíja. Boli šťastnou rodinou, no dopravná nehoda všetko zmenila. Bol to prvorozený syn, ktorý bol miláčikom celej rodiny. Žije spoločne s rodičmi v ich rodinnom dome, ktorý jej s výchovou syna i ostatných detí pomáhajú. Intenzívnejšie jej rodičia začali pomáhať po narodení dvojčiek, teda keď mal neb. I. 4 roky, vtedy išiel bývať aj k jej rodičom, aj po nástupe syna do školy to tak ostalo. Ona prala, robila deťom desiaty a rodičia pomáhali s tým ostatným. Syn trávil čas aj u starých rodičov, kde sa najedol, prespal, no rovnako to isté robil aj u nich. Rodičia je veľmi pomáhajú. Zároveň uviedla, že prišla aj o manžela, ktorý sa po smrti syna opustil a nechcel sa liečiť. Diagnostikovali mu onkologické ochorenie a tiež sa liečil u psychiatričky. Ona je v súčasnej dobe zamestnaná, jednak príde na iné myšlienky a jednak potrebuje užiť rodinu. Po smrti syna sa im s nebohým manželom narodila ešte jedna dcéra. Žalovaný v 1. rade sa jej neospravedlnil ani za ňou nebol, nevie aké boli posledné slová jej syna. Po ňu prišla záchranka už v deň pohrebu, čo bolo v 3. deň od dopravnej nehody, nakoľko situáciu vôbec nezvládla a chcela zomrieť aj ona. Od vtedy sa lieči na u psychiatričky doposiaľ. Syn bol mladý zdravý, šťastný chlapec, ktorý chcel byť automechanikom. Mal veľa kamarátov, pričom učiteľky zo ZŠ H. doposiaľ chodia na cintorín páliť sviečky.

23. Žalobkyňa v 5. rade, ktorá je maloletá vo svojej výpovedi na pojednávaní stihla iba uviesť, že brat bol veľmi dobrý a chýba jej. Znamenal pre ňu veľmi veľa. Potom sa už rozplakala a nebola schopná vypovedať. Súd na skutočnosť, že sa jedná o maloletú žalobkyňu, vo výsluchu ďalej nepokračoval.

24. Žalobkyňa v 6. rade, ktorá je maloletá vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že neb. Samuel bol jej starší brat, ktorého mala veľmi rada. Chýba jej. Ten, kto spôsobil dopravnú nehodu sa im nebol ospravedlniť. Brat bol starší, dohliadal na nich, pomáhal im s učením, chránil ich.

25. Právny zástupca žalobcov v 1. a 2. rade vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedol, že v celom rozsahu trvá na podanej žalobe, ktorá bola doručená 28. 01. 2020, vrátane písomných podaní, ktorými reagoval na vyjadrenia žalovaných v 1. a 2. rade. Ďalej uviedol, že je nesporné, že dňa 15. 08. 2018 došlo k dopravnej nehode, pri ktorej mal. I., vnuk žalobcov v 1. a 2. rade utrpel zranenia nezlučiteľné so životom, na následky ktorej zomrel. Taktiež je nesporné, že vodičom motorového vozidla, ktoré zavinilo túto dopravnú nehodu, bol žalovaný v 1. rade, ktorý bol aj následne trestnom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 9T/18/2019 odsúdený. Pasívna legitímácia žalovaného v 2. rade, a to Kooperatívy poisťovne, a. s., je daná tým, že táto poisťovňa mala uzatvorenú poisťnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX s vlastníkom motorového vozidla podľa zákona o povinnom zmluvnom poistení, a na základe ustálenej súdnej praxe súdov SR, ako aj európskej rozhodovacej činnosti, ktorú uviedol v žalobe a v písomných podaniach, je daná pasívna legitímácia žalovaného v 2. rade. Žalobcovia v 1. a 2. rade si svoj nárok uplatňujú v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj § 420 Občianskeho zákonníka. Žalobcovia v 1. a 2. rade mali k nebohému I. V. silný citový vzťah, nakoľko od jeho narodenia žili s ním v spoločnej domácnosti, bol to ich prvý vnuk, a potom, čo sa ich dcére S. V., ktorá je žalobkyňou v 4. rade, narodili dňa XX. XX. XXXX dvojčiky, a to Q. a T., ktoré sú žalobkyňami v rade 5. a 6., začali značným spôsobom pomáhať aj v starostlivosti a výchove nebohému, s ktorým boli denno-denne v kontakte a mali s ním vybudovaný silný citový vzťah. V dôsledku tejto tragickej udalosti došlo k nesmierne závažnej ujme do ich osobnostných práv v zmysle § 11 - 13 Občianskeho zákonníka, žalobcovia v 1. a 2. rade utrpeli citovú ujmu, v dôsledku ktorej prežívali stav úzkosti, smútku, zúfalstva, v dôsledku čoho vyhľadali odbornú lekársku pomoc a prakticky do dnešného dňa sú neustále na antidepressívach. Ďalej uviedol, že náhrada nemajetkovej ujmy nepredstavuje finančné obohatenie, ale má predstavovať satisfakciu ako následok prežitej traumy a finančné zadostučinenie má zmierniť tieto následky, pretože hodnotu ľudského života nie je možné vyčíslit' a tento nie je možné navrátiť. Preto uplatňovaná suma po 15 000 eur pre žalobcu v 1. a žalobkyňu v 2. rade je vzhľadom na silný citový vzťah, okolnosti prípadu, primeraná a zohľadňuje aj obvyklú súdnu prax súdov SR v obdobných veciach. V prípade úspechu si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia v celom rozsahu.

26. Právny zástupca žalobcov v 4. - 6. rade vo svojej výpovedi na pojednávaní žiadal, aby súd podanej žalobe vyhovel, pretože v konaní bola preukázaná zodpovednosť obidvoch žalovaných za uplatnený

nárok náhrady nemajetkovej ujmy. Pokiaľ ide o výšku nemajetkovej ujmy navrhol zohľadniť najmä to, že zomrel mladý človek vo veku 16 rokov, ktorý mal celý život pred sebou. Tento sa svedomito pripravoval na povolanie automechanika, a cez toto povolanie sa chcel stať plnohodnotným členom spoločnosti a ktorý túžil dospieť. Požadovaná suma vo výške po 33 500 eur nevykompenzuje túto stratu, ale umožní aspoň čiastočne sanovať následok, ktorý nastal trestným činom. Hĺbka a intenzita vzájomných väzieb žalobcov a nebohého I. bola v konaní preukázaná. K výške náhrady nemajetkovej ujmy poukázal na rozhodovacia prax súdov, a to najmä na rozhodnutie KS Banská Bystrica zo dňa 30. 07. 2015, sp. zn. 12Co/465/2014, ktorým KS potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu a priznal náhradu nemajetkovej ujmy žalobcom 1. až 3. vo výške po 33 500 eur. V danom prípade sa jednalo o stratu otca rodiny a žalobcami boli pozostalá manželka a dve deti. Ďalej poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 21. 05. 2014 sp. zn. 11Co/116/2013, ktorým krajský súd potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu a priznal žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 33 000 eur. V tomto prípade sa jednalo o stratu manžela. Aj na základe takýchto rozhodnutí považoval výšku náhrady nemajetkovej ujmy za primeranú. Zároveň uviedol, že nebohý I. v čase jeho poslednej jazdy autom si ako spolujazdec splnil svoju povinnosť a pripútal sa bezpečnostným pásom. Z jeho pohľadu urobil maximum pre svoju bezpečnosť, ale bohužiaľ ani tieto opatrenia nepostačovali, aby nedošlo osudnému tragickému následku. Pokiaľ ide o sumu 7 130,26 eur, ale ani jej žiadnu pomernú časť, nepovažoval za uhradenie náhrady nemajetkovej ujmy, nakoľko žalovaný v 1. rade neuniesol toto tvrdenie. Nesúhlasil s tvrdením právneho zástupcu žalovaného v 2. rade, ktorý označil tragickú smrť I. a s tým spojenú náhradu nemajetkovej ujmy za finančné obohacovanie žalobcov. Takéto vyjadrenie považoval za maximálne cynické vzhľadom na uvedený prípad. Uplatnil si náhradu trov konania.

27. Právny zástupca žalovaného v 1. rade vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedol, že žalovaný v 1. rade sa ku skutku, za ktorý bol právoplatne odsúdený v konaní vedenom na tunajšom súde sp. zn. 9T/18/2019, v plnom rozsahu priznal, svoje konanie úprimne oľutoval a podľa svojich možností a schopností s pomocou svojej rodiny sa snažil uhradiť aspoň čiastočne náklady, ktoré vznikli pozostalej rodine s predmetnou dopravnou nehodou. Žalovaný v 1. rade si je veľmi dobre vedomý, že svojou ľútosťou a priznaním sa ku skutku a ani ďalším konaním nezvráti stav, ktorý nastal po predmetnom skutku, avšak žalovaný v 1. rade bude sám musieť žiť celý život s pocitom viny, z ktorej sa už dlhodobo liečil, ktorá mu nedá spať a s ktorou žije od predmetnej dopravnej nehody. Ďalej uviedol, že žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade mali medzi sebou riadne uzatvorené zákonné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa zákona č. 381/2001 Z. z. Po predmetnej udalosti bola táto zo strany žalovaného v 1. rade riadne a včas nahlásená žalovanému v 2. rade ako poskytovateľovi predmetného poistenia. V zmysle § 15 ods. 1 predmetného zákona náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť si svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je tento nárok povinný preukázať. V zmysle ustálenej rozhodovacej praxe slovenských súdov, ako aj eurokonformného výkladu, sa škoda pre účely predmetného zákona chápe aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obetí dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Preto mal za to, že v danom prípade je pasívna vecná legitímácia daná iba voči žalovanému v 2. rade ako poskytovateľovi poistenia. Rovnako uviedol, že inštitút náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch by nemal slúžiť pre finančné zvýhodnenie žalobcov v predmetnom konaní. Ďalej uviedol, že nebolo preukázané, aby smrť neb. I. V. zasiahla ekonomickú integritu žalobcov. V čase jeho úmrtia na neho neboli odkázaní výživou, ani jeho finančnou pomocou. V tomto smere poukázal aj rozhodnutie KS v Prešove č. k. 20Co/183/2014, ktorým potvrdil rozsudok prvoinštančného súdu, ktorý priznal pozostalým rodičom náhradu nemajetkovej ujmy pri smrti syna na základe trestného činu usmrtenia pri dopravnej nehode vo výške po 15 000 eur a jeho pozostalému bratovi náhradu vo výške 5 000 eur. Tiež poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/77/2019, ktorým zamietol dovolanie proti rozhodnutiu KS, ktorý potvrdil rozhodnutie okresného súdu, ktorý svojim rozhodnutím pozostalým rodičom, resp. sestre, priznal nárok na náhradu nemajetkovej ujmy po 8 300 eur. Pokiaľ ide o konkrétne ospravedlnenie žalovaného v 1. rade, tak mal vedomosť, že otec žalovaného v 1. rade, a jeho teraz už nebohý starý otec, sa boli osobne ospravedlniť rodine neb. I. V., pričom ponúkli žalobkyni v 4. rade, že ju zoberú osobným motorovým vozidlom do obce X. priamo k žalovanému v 1. rade, pretože ten bol v tom čase krátko po prepustení z nemocnice a bol stále v domácom liečení. Žalobkyňa v 4. rade túto možnosť prijala a osobne sa stretla so žalovaným v 1. rade, ktorý sa jej ospravedlnil za celú udalosť. Uviedol, že mu je to veľmi ľúto, pretože nebohý I. V. bol jeho veľmi dobrým kamarátom. Okrem toho sa otec a starý otec žalovaného v 1. rade boli osobne ospravedlniť celej rodine neb. I. V. v mene žalovaného v 1. rade. Zároveň pri ospravedlnení učinili matke nebohého, žalobkyni v 4. rade ponuku, že sú ochotní im uhradiť určitú finančnú kompenzáciu za stav, ktorý vznikol rodine.

Rodina neb. I. V. nechcela najprv žiadnu finančnú kompenzáciu, následne však po telefonickom hovore požadovali konkrétnu sumu, čo žalovaný v 1. rade aj uhradil. Žalovaný uhradil sumu 7130,26 eur, pričom otec žalovaného v 1. rade nepýtal na úhradu akých položiek táto suma slúžila, avšak predpokladal, že táto suma pokrývala náklady súvisiace s pohrebom. Keďže išlo o vyššiu sumu, je možné, že mohla slúžiť aj na určité finančné zadosťučinenie. Žalovaný v 1. rade ešte uhradil sumu 916,79 eur Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a to z titulu konkrétnej dopravnej nehody, pretože žalovaný v 2. rade uhradil poškodenému Všeobecná zdravotná poisťovňa sumu vo výške 3 055,96 eur. Na základe toho bol následne žalovaný v 1. rade vyzvaný, aby uhradil konkrétnu sumu tých 916,79 eur v zmysle uzatvorenej poisťovnej zmluvy. Mal za to, že žalobné návrhy smerované voči žalovanému v 1. rade, nie sú dôvodné, preto navrhol žalobu voči žalovanému v 1. rade zamietnuť v celom rozsahu.

28. Právny zástupca žalovaného v 2. rade vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedol, že s podanou žalobou nesúhlasí a žiadal ju v celom rozsahu zamietnuť. Vyjadril ľútosť nad smrťou mal. I. V., išlo o zbytočnú stratu, nakoľko šlo o mladý ľudský život, avšak poisťovňa ako právnická osoba žiadnym spôsobom nezasiahla do ich osobnostných práv. Pokiaľ ide o výsluch žalobkyň v 5. a 6. rade, poukázal na to, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch nie je majetkovým právom, ale osobnostným právom tej ktorej osoby, preto zásah a intenzita zásahu do tohto práva môže svojou výpoveďou preukazovať iba tá fyzická osoba, do ktorej osobnostných práv bolo zasiahnuté, preto mal za to, že žalobkyne sú v dostatočne vysokom veku, aby sa dokázali relevantne vyjadriť k uplatneným nárokom, pričom pokiaľ by sa k týmto nárokom žiadnym spôsobom nevyjadrili, tieto ich nároky nebolo možné považovať za preukázané. Nesúhlasil s tvrdením žalovaného v 1. rade, ktorý uviedol, že jediným pasívne legitimovaným subjektom v konaní je žalovaný v 2. rade, nakoľko pasívna legitimácia žalovaného v 1. rade vyplýva z tej skutočnosti, že je vinníkom dopravnej nehody a na základe príslušných ust. Občianskeho zákonníka o náhrade škody priamo zodpovedá za všetku vzniknutú škodu pri dopravnej nehode. Taktiež mal za to, že žalobcovia neunesli dôkazné bremeno ohľadne sumy 7 130,26 eur, na čo mala byť použitá. Do dnešného dňa nebola doložená jediná faktúra, doklad o úhrade, pokladničný blok, ktorý by preukazoval, že takéto náklady žalobcom vôbec niekedy vznikli. Sú to práve žalobcovia v 4. - 6. rade, ktorí v tomto smere mali povinnosť nielen tvrdiť, ale svoj nárok aj preukázať a podložiť ho konkrétnymi dôkazmi. Žalovaný v 1. rade práve túto čiastku považoval za náhradu vzniknutej ujmy pri nehode. Táto čiastka je zjavne neprimeraná ako na bežné náklady na pohreb. Ďalej uviedol, že náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch má predstavovať určitú formu satisfakcie. Mal však za to, že táto bola v plnej miere naplnená, nakoľko žalovaný v 1. rade bol v trestnom konaní odsúdený, svoj čin oľutoval, ospravedlnil sa za svoje konanie a dobrovoľne uhradil finančnú kompenzáciu za vzniknutú ujmu, ktorá je vzhľadom na jeho majetkové pomery vo vysokej výške. K samotnej výške uplatňovanej náhrady v konaní uviedol, že podľa jeho názoru a vzhľadom na súdnu prax, je táto sama o sebe neprimerane vysoká, avšak o to viac v prípade, pokiaľ žalovaný dobrovoľne finančne kompenzuje osobnostnú stratu žalobcov. Ponechal na zvážení súdu, aká je motivácia žalobkyne v 4. rade po obdržaní čiastky 7 130,26 eur ďalej uplatňovať svoj nárok vo výške 33 000 eur. Ešte uviedol, že pokiaľ by nebola daná pasívna legitimácia žalovanému v 2. rade ako ekonomicky stabilného a bonitného subjektu, ťažko si predstaviť, že by bola voči žalovanému v 1. rade uplatnená náhrada nemajetkovej ujmy v súčte vo výške 100 000 eur. Práve tu je vyjadrená motivácia uplatnenia tak vysokej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. V zmysle vyššie uvedeného, nakoľko žalobcom bola daná plná satisfakcia, žiadal, aby súd uplatňované nároky zamietol, resp. v prípade, že ich nezamietne, zohľadnil všetky uvedené skutočnosti a korigoval výšku náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania v prípade úspechu.

29. Podľa trestného rozkazu Okresného súdu Kežmarok zo dňa 14. 03. 2019, č. k. 9T/18/2019-389, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 27. 03. 2019, bol žalovaný v 1. rade uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1.ods. 2 písm. a) TZ s poukazom na § 138 písm. h) a prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) TZ s poukazom na § 138 písm. h) TZ, za čo bol odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov a 10 mesiacov. Podľa § 51 ods. 1 TZ súd zároveň uložil žalovanému v 1. rade probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Súd stanovil skúšobnú dobu na 4 mesiace a uložil žalovanému v 1. rade povinnosť sa v skúšobnej dobe zamestnať sa alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie. Taktiež mu bol uložený trest zákazu viesť všetky druhy motorových vozidiel na dobu 5 rokov. Poškodení boli odkázaní s náhradou škody na civilný proces. Proti predmetnému právoplatnému trestnému rozkazu podal dovolanie minister spravodlivosti. Najvyšší súd SR ako dovolací súd uznesením zo dňa 08. 09. 2020, č. k. 4Tdo 13/2020 - 484, podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie ministra spravodlivosti SR odmietol.

30. Podľa znaleckého posudku vypracovaného v trestnom konaní znalcom z odboru doprava cestná, Ing. Štefanom Cirbusom, časti III Záver, otázka č. 4 kde mal sa znalec vyjadriť k technike jazdy vodiča vozidla Škoda V. tak uviedol, že v danom úseku cesty bola povolená rýchlosť 90m/h. V čase predchádzania sa s vozidlom pohyboval rýchlosťou 126 km/h, čo bola rýchlosť vyššia ako povolená. Predbiehanie uskutočňoval v úseku cesty, kde toto bolo vodorovným dopravným značením, značkou pozdĺžna prerušovaná čiara V2a dovolené,

- predchádzanie uskutočňoval v čase, keď dopravná situácia v protismere mu jednoznačne neumožňovala bezpečne toto predchádzanie uskutočniť. Vodič Škody V. i napriek tomu, že mal rozhľad na dostatočnú vzdialenosť pred seba začal predchádzanie, pri ktorom svojou jazdou jednak obmedzil a ohrozil vodiča predchádzaného vozidla Škoda I., ale i vodičov jazdiacich v protismernom jazdnom pruhu, ktorých prinútil znížiť rýchlosť a zmeniť smer jazdy.

- začal predchádzanie za takých podmienok, že nemohol sa včas zaradiť pred predchádzané vozidlo. Rýchlosť vozidla a techniku jazdy neprispôbil situácii v cestnej premávke a vzhľadom k spôsobu predchádzania, kedy neodhadol dĺžku svojho vozidla pri zaraďovaní sa pred predchádzané vozidlo neprispôbil jazdu ani svojím schopnostiam. Na jazdu použil vozidlo, ktoré konštrukciou pneumatík nespĺňalo podmienky prevádzkovania v cestnej premávke.

- spôsobom predchádzania vozidla Škoda I. vytvoril jeho vodičovi prekážku náhlu.

V otázke č. 5 sa mal znalec vyjadriť, či mohlo ísť o zlý technický stav vozidla a či bolo vozidlo spôsobilé na cestnú premávku (pneumatiky - dezén), pričom znalec v odpovedi uviedol, že vzhľadom na poveternostné podmienky, pri ktorých došlo k dopravnej nehode je možné konštatovať, že rozdielna montáž pneumatík na nápravách, výška ich dezénu, nemala vplyv na vznik straty smerovej stability vozidla. Iné technické nedostatky na vozidle v čase dokumentovania dopravnej nehody zistené neboli.

V otázke č. 1 znalec uviedol, že z analýzy poškodenia bezpečnostných pásov vyplýva, že pasažieri boli pripútaní.

31. Podľa predložených lekárskeho správ sa E. N., žalobca v 1. rade liečil u psychiatričky MUDr. Anny Uhrovej (depresívny syndróm po stresovej situácii). Žalobkyňa v 4. rade S. V. sa lieči u psychiatričky MUDr. Beáty Kantorovej na adaptačnú poruchu.

32. Podľa poštovej poukážky na adresu zo dňa 21. 03. 2019 bola adresátovi S. V., bytom S. XX od odosielateľa T. H., bytom X. XX poukázaná suma 7 130 eur.

33. Na základe urgencie na zaplatenie náhrady poistného plnenia zo dňa 16. 09. 2019 vystavenej KOOOPERATIVOU poisťovňa, a. s. žalovaný v 1. rade poštovou poukážkou uhradil náhradu poistného vo výške 916,79 eur v prospech žalovaného v 2. rade poisťovne KOOOPERATIVA.

34. Podľa správy obce S. zo dňa 22. 06. 2021 sa o nebohého I. V. osobne a príkladne starali jeho rodičia, a to dnes už nebohý otec S. V. a matka S. V.. Vo výchove im pomáhali aj starí rodičia, ktorí žili a žijú v spoločnom dome s rodičmi nebohého I. V.. Rodina patrí medzi bezproblémových občanov obce.

35. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok vo svojom vyjadrení uviedol, že na oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately tunajšieho úradu nebol vedený spis ohľadne I. V., prípadne jeho rodiny, preto pomery rodiny nebohého ani starých rodičov nepoznajú.

36. Podľa správy ZŠ s Materskou školou H., ktorá vypracovala charakteristiku nebohého I. V., ktorý bol ich žiakom, bol vedený ako žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Počas vyučovacieho procesu bol aktívny a spolupracoval s vyučujúcimi. Dodržiaval pravidlá školského a vnútorného poriadku školy. Bol nekonfliktný, priateľský, v kolektíve obľúbený, spolužiakmi akceptovaný. Rodičia žiaka aktívne spolupracovali so školou, zúčastňovali sa rodičovských združení, osobne sa zaujímali o prospech a správanie svojho syna. Pravidelne ho vozili z i do školy. V prípade zaneprázdnenosti pre žiaka do školy prichádzali starí rodičia. Žiak mal veľmi dobré materiálne zabezpečenie. Rodičia a rovnako aj starí rodičia pravidelne navštevovali všetky kultúrne podujatia organizované školou.

37. Podľa článku 19 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa čl. 1 ods. 2 Ústavy SR, Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidla medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

Podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy SR medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách majú prednosť pred zákonmi.

Podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obdobia a korešpondencie.

38. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby, alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

39. Podľa § 4 ods. 1, ods. 2 písm. a) Zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťovnej zmluve. Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

Podľa § 15 ods. 1, ods. 2 Zákona č. 381/2001 Z. z., náhradu škody uhradza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať. Na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila.

40. Podľa § 420 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá.

Podľa § 427 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

41. Súčasťou práva na súkromie je právo na rodinný život. Už Európsky súd pre ľudské práva v rozsudku z 21. 06. 1988 vo veci Berrhab proti Holandsku konštatoval: „Z pojmu rodina, na ktorom je založený článok 8, vyplýva, že dieťa narodené z takéhoto zväzku je ipso iure súčasťou tohto vzťahu. Z tohto dôvodu existuje od momentu narodenia dieťaťa už vzhľadom na samotnú existenciu tejto skutočnosti medzi dieťaťom a jeho rodičmi zväzok rovnajúci sa „rodinnému životu“, dokonca aj vtedy, keď už rodičia neskôr spolu nežijú“. Podstatou rodinného života je oprávnenie fyzickej osoby utvárať, udržiavať a rozvíjať vzťahy medzi členmi rodiny založené na silných citových väzbách.

42. Podľa ustálenej judikatúry, zavinenie dopravnej nehody, pri ktorej zahynul blízky príbuzný je neoprávneným /protiprávnym/ zásahom do osobnostných práv chránených ustanovením § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka a to konkrétne do práva na súkromie, ktorého súčasťou je aj rodinný život,

ktorý zahŕňa najmä právo fyzickej osoby vytvárať, udržiavať a rozvíjať vzájomné vzťahy a v ich rámci uplatňovať vlastnú osobnosť.

43. Obaja žalovaní žiadali žalobu v celom rozsahu zamietnuť, žalovaný v 1. rade vo svojom vyjadrení poukázal okrem iného aj na nedostatok pasívnej legitímácie v spore. Žalovaný v 2. rade z dôvodu, že žalobcovia neunesli dôkazné bremeno. Taktiež mal za to, že nebol naplnený princíp proporcionality a nárok žalobcov považoval za neopodstatnený.

44. Žalobcovia sa domáhali voči žalovaným náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá im bola spôsobená ako pozostalým po nebohom I. V., ktorý bol vnukom žalobcov v 1. rade 2. rade, synom žalobkyne v 4. rade, a bratom žalobkyní v 5. a 6. rade, teda usmrtením osoby im blízkej pri dopravnej nehode dňa 15. 08. 2018, ktorá bola spôsobená podľa výsledkov trestného konania žalovaným v 1. rade.

45. Podľa § 193 Civilného sporového poriadku súd je viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

46. Súd je teda viazaný rozhodnutím o vine vydanom v trestnom konaní na OS Kežmarok sp. zn. 9T/18/2019, teda o tom že skutok, ktorý je prečinom usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) TZ s poukazom na § 138 písm. h) a prečinom ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) TZ s poukazom na § 138 písm. h) TZ, a ktorý mal za následok smrť mal. I. V. sa stal a spáchal ho žalovaný v 1. rade, za čo bol odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov a 10 mesiacov. Podľa § 51 ods. 1 TZ súd zároveň uložil žalovanému v 1. rade probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Súd stanovil skúšobnú dobu na 4 mesiace a uložil žalovanému v 1. rade povinnosť sa v skúšobnej dobe zamestnať sa alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie. Taktiež mu bol uložený trest zákazu viesť všetky druhy motorových vozidiel na dobu 5 rokov. Poškodení boli odkázaní s náhradou škody na civilný proces.

47. Súdna prax je už ustálená a jednotná pri posudzovaní nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy pozostalým po obeti dopravnej nehody a dospela k záveru, že ide o zásah do osobnostných práv pozostalých a že iba satisfakcia vo forme odsúdenia v trestnom konaní nie vždy je postačujúca na zmiernenie následkov v dôsledku úmrtia obete dopravnej nehody.

48. U žalobcov došlo v dôsledku dopravnej nehody k úmrtiu im najbližším osôb, a to syna, brata a vnuka, a tým k zásahu do ich súkromného a rodinného života. Následky sú trvalé a neodstrániteľné. Bola narušená celistvosť rodiny, žalobcovia v 1., 2. rade náhle prišli o vnuka a žalobkyňa v 4. rade o syna a žalobkyne v 5. a 6. rade náhle prišli o brata. Následky sú nezvratné, strata jedného člena rodiny v poškodenej rodine je objektívne neodčiniteľnou ujmov, ktorá postihuje všetkých členov rodiny, najviac ale tých najbližších, ktorí si následky v dôsledku traumy tým spôsobenej, ochudobnenia v citovom živote, strate zázemia, pocitu domova nesú so sebou po celý svoj život. Z trestného rozsudku tu pritom vyplýva, že nebohému I. V. nemožno pričítať absolútne žiadne spoluzavinenie na predmetnom následku. Podľa znaleckého posudku vykonaného v trestnom konaní bol maloletý I. pripútaný a sedel na pravom zadnom sedadle za spolujazdcom na prvom prednom sedadle.

49. Súd má za to, že v prípade oboch žalovaných je daná pasívna vecná legitímácia v spore a že žalobcovia boli oprávnení podať žalobu voči obom súčasne. Uvedený záver vyplýva tak z platnej právnej úpravy, ako aj z bohatej judikatúry, ktorá už aktuálne na vnútroštátnej úrovni prostredníctvom najvyšších vnútroštátnych súdnych autorít (Najvyšší súd SR a Ústavný súd SR) jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností všetky otázky, týkajúce sa základu daného nároku, ktoré tu žalovaní robili spornými vyriešila a uzavrela, a to tak, že súd nemá najmenšie pochybnosti o práve žalobcov uplatniť dané nároky voči obom žalovaným.

50. Vychádzajúc z § 11, § 13, § 427 až § 431 a § 853 Občianskeho zákonníka, ako aj § 1, § 4 ods.1 a 2 a § 15 ods.1 zákona č. 381/2001 Z. z. súd má za to, že obaja žalovaní sú vecne pasívne legitimovaní. V prípade škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla poškodený si môže vybrať, či nárok na náhradu škody uplatní voči prevádzkovateľovi vozidla, alebo voči poisťovateľovi alebo voči obom súčasne. Žalobcovia majú právo na náhradu nemajetkovej ujmy proti žalovanému v 1. aj 2. rade, hoci plnenie môžu dostať len raz. Preto súd vo výroku určil, že plnením jedného zo žalovaných

zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého. Ustanovenie § 15 ods.1 zákona č.381/2001 Z. z. o PZP podľa ktorého poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi nevylučuje, aby súčasne bol daný nárok uplatnený proti pôvodcovi zásahu, resp. proti prevádzkovateľovi dopravného prostriedku.

51. Pokiaľ ide o pasívnu legitimáciu žalovaného v 2. rade, v tejto súvislosti treba poukázať predovšetkým na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci Haasová C-22/12 z 24. 10. 2013. Súdny dvor v ňom uviedol, že smernicu EÚ je potrebné „vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej“. (Len pre úplnosť, následne v tejto veci Krajský súd v Prešove rozhodol takým spôsobom pod sp. zn. 21Co/60/2015).

52. Poisťovne, sa ale aj v nasledujúcich rokoch v súdnych sporoch naďalej bránili povinnosti nahrádzať nemajetkovú ujmu z povinného zmluvného poistenia a robia tak dodnes, čo je podľa mňa jednoznačne v rozpore s Čl. 5 CSP ako zneužitie, svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie či bránenie práva, ktoré musí súd odmietnuť a sankcionovať. Tvrdili, že v súlade s rozhodnutím vo veci Haasová slovenská vnútroštátna právna úprava rozlišuje medzi škodou a ujmu. Podľa názoru poisťovní by mala byť z povinného zmluvného poistenia hrazená len škoda spôsobená pri dopravnej nehode motorovým vozidlom, pričom ujma nie je súčasťou poistenia. Takáto argumentácia je už ale prekonaná, čiže aj tie rozhodnutia súdov z tohto obdobia, na ktoré poukazuje žalovaný sú už dávno prekonané, hlavne z dôvodu vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie, čo bolo zásadným prelomom v procese kontinuálneho vývoja právneho poriadku i jeho interpretácie, pretože okrem vnútroštátneho zákonodarcu (ktorý vytvoril koncept materiálneho poňatia škody v čase, keď integráciu do Európskej únie nebolo možné ani len predpokladať), je doň oprávnený svoju vôľu presadzovať aj únijný normotvorca. Pre aplikačnú prax vnútroštátnych orgánov verejnej moci s právomocou rozhodovať v individuálnych prípadoch to znamená, že stabilita právnych vzťahov a právna istota dôvodne vyžadujú hoci aj zotrvať na právnych konceptoch vyvinutých pred vstupom do Európskej únie, ale ak ide o sféru regulácie úijným normotvorcom, je potrebné túto konfrontovať s regulačnými predstavami vnútroštátneho zákonodarcu a v prípade zistenia odchýlky vyvinúť maximálnu snahu o uprednostnenie cieľa stelesneného v právne záväzných aktoch Európskej únie. Práve smernice ako typová kategória predpisov sekundárneho práva sú (na rozdiel od nariadení) typické absenciou priamej uplatniteľnosti voči fyzickým osobám a právnickým osobám v jednotlivých členských štátoch. Podľa čl. 288 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie je smernica záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom sa voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom. Citované ustanovenie primárneho práva Európskej únie vysiela zrozumiteľné posolstvo vnútroštátnym orgánom členských štátov zaväzujúc ich na taký výkon ich vrchnostenských kompetencií, ktorý zabezpečí dosiahnutie výsledku očakávaného smernicou. Inými slovami, ide tu o povinnosť naplniť vôľu úijného tvorca smernice vnútroštátnymi právnymi prostriedkami. Štandardným prostriedkom dosahovania cieľa stanoveného smernicou je síce zmena právnej úpravy, ku ktorej pristúpi vnútroštátny zákonodarca, avšak pre prípad, že túto svoju povinnosť nesplní, vyvinula rozhodovacia prax Súdneho dvora teóriu priameho účinku smerníc a nepriameho účinku smerníc.

53. Pre posudzovaný prípad priamy účinok dotknutých smerníc zrejme neprichádza do úvahy a možno tak uvažovať len o nepriamom účinku smerníc, ktorý zakladá rozhodnutie Súdneho dvora vo veci Marleasing SA (C-106/89) s odvolaním sa na prejudikatúru vo veci Von Colson a Kamann (C-14/83). Podľa tohto rozhodnutia pri aplikácii vnútroštátneho práva bez ohľadu na to, či aplikované ustanovenia boli schválené pred alebo po smernici, vnútroštátny súd povolaný na výklad vnútroštátneho práva je povinný interpretovať ho, nakoľko je to možné vo svetle dikcie (textu) a účelu smernice, aby sa dosiahol výsledok sledovaný smernicou, a tým zabezpečil súlad s tretím odsekom čl. 189 Zmluvy o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva (čl. 288 ods. 3 zmluvy o fungovaní EÚ). Nepriamy účinok smerníc Súdny dvor ešte konkrétnejšie objasnil vo veci Pfeiffer a ďalší (C-397/01 až 403/01). Tu zdôraznil, že požiadavka výkladu vnútroštátneho práva v súlade s právom Únie sa síce v prvom rade týka vnútroštátnych ustanovení prijatých na prebratie smernice, neobmedzuje sa však iba na výklad týchto ustanovení, ale vyžaduje, aby vnútroštátny súd vzal do úvahy vnútroštátne právo ako celok a posúdil, do akej miery ho možno použiť spôsobom, ktorý nevedie k výsledku, ktorý odporuje smernici (bod 115). Ak vnútroštátne právo umožňuje za určitých okolností s použitím vlastných výkladových metód vyložiť

ustanovenie vnútroštátneho právneho predpisu tak, že bude možné vyhnúť sa rozporu s inou normou vnútroštátneho práva alebo obmedziť oblasť pôsobnosti tohto ustanovenia na dosiahnutie tohto účelu a použiť ho len do tej miery, aby bolo súladné s danou normou, tak je vnútroštátny súd povinný použiť rovnaké metódy, aby sa dosiahol cieľ stanovený smernicou (bod 116).

Hoci Slovenská republika v konaní C-22/12 pre Súdny dvorom potvrdila úmysel nezahrnúť do slovenského vnútroštátneho právneho poriadku nemajetkovú ujmu do kategórie škody používanej v zákone o povinnom zmluvnom poistení, Súdny dvor v uvedenom rozsudku ale zaujal jednoznačný názor, podľa ktorého „článok 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24. 04. 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článok 1 ods. 1 a 2 druhej smernice Rady 84/5/EHS z 30. 12. 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. 05. 2005, a článok 1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS z 14. 05. 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej.“ Ak teda slovenský zákonodarca do zákonného pojmu „škoda“ použitého v zákone o povinnom zmluvnom poistení, a teda do rozsahu poistenia zodpovednosti za škodu v zmysle uvedeného zákona nezahrnul aj nemajetkovú ujmu a jej poistné krytie, dostáva sa vzhľadom na záväzný výklad zodpovedajúcich smerníc (v súčasnosti už len konsolidovaná smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti) do rozporu so zámerom tvorcu únijnej právnej regulácie identifikovaným Súdny dvorom.

54. Treba zdôrazniť, (aj s odvolaním sa na judikatúru Súdneho dvora), že vnútroštátne ustanovenia, ktoré upravujú náhradu škody pri dopravných nehodách spôsobených prevádzkou motorových vozidiel, nemôžu odňať smernici jej potrebný účinok (rozsudok z 30. 6. 2005 vo veci Candolin a ďalší (C-537/03), ako aj rozsudok z 23. 10. 2012 vo veci Marques Almeida (C-300/10), pričom práve vo veci Marques Almeida Súdny dvor výslovne konštatoval, že „členské štáty sú... povinné zabezpečiť, aby zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, ktorá sa uplatňuje podľa ich vnútroštátneho práva, bola krytá poistením v súlade s ustanoveniami všetkých troch vyššie uvedených smerníc.“ (bod 30).

55. Všeobecné súdy konajúce v takých veciach sú preto povinné skúmať možnosť implementácie eurokonformného výkladu prostredníctvom tzv. nepriameho účinku relevantnej únijnej regulácie. Súdny dvor požaduje od vnútroštátnych súdov, aby práve v prípade nespĺnenia povinnosti riadnej transpozície smernice členským štátom vykladali ustanovenia vnútroštátneho práva „v čo najvyššej možnej miere tak, aby mohli byť použité v súlade s cieľmi tejto smernice“ (napr. rozsudok z 13. 07. 2000 vo veci Centrosteeel, C-456/98).

56. Rozhodovacia prax okresných súdov i krajských súdov takto dospela najmä v posledných rokoch k záveru o možnosti a potrebe extenzívneho výkladu pojmu „škoda“ použitého v zákone o povinnom zmluvnom poistení (napr. rozhodnutie KS Trnava sp. zn. 6Co/609/2014, OS Prievidza 7C 69/2011, KS Trenčín sp. zn. 24 Co/368/2010, 20Co 183/2014 a iné...). Ústavný súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. III.ÚS 666/2016, konštatoval, že pri výklade významu slova „škoda“ je potrebné skúmať nie len úmysel slovenského zákonodarcu, ale dôležitým je aj skúmanie úmyslu úniového zákonodarcu. Ústavný súd zdôraznil povinnosť súdov uplatňovať v rozhodovacej praxi eurokonformný výklad zákonov. Ústavný súd sa stotožnil so súdmi nižšej inštancie, ktoré uplatnili extenzívny výklad pojmu „škoda“ tak, že do tohto pojmu subsumovali aj nemajetkovú ujmu za zásah do osobnostných práv pri dopravnej nehode. K interpretácii poisťovne, že vnútroštátne právo náhradu nemajetkovej ujmy zo zodpovednosti poisteného za škodu neupravuje, Ústavný súd SR vyslovil názor, že ide o argumentáciu, ktorá je účelová a márna.

57. Keďže poisťovne naďalej odmietali a ako je zrejme aj v tomto konaní, stále odmietajú vyplácať z povinného zmluvného poistenia nemajetkovú ujmu, vznikajú ďalšie súdne spory, akým je aj tento. V ostatnej dobe ale jeden z týchto sporov riešil aj Najvyšší súd SR, ktorého rozhodnutie bolo publikované v Zbierke rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SR č. 8/2018 ako judikát č. R 61/2018. (Uznesenie

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. 07. 2017 sp. zn. 6 MCdo 1/2016) Tento urobil poslednú bodku v tejto polemike a uzavrel diskusiu, čo by mali poisťovne už konečne akceptovať. Jednoznačne uviedol, že škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Najvyšší súd SR v predmetnom judikáte najmä riešil pasívnu vecnú legitímáciu poisťovne. Najvyšší súd SR jasne a presvedčivo judikoval, že „škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná.“

58. Najvyšší súd SR je rovnako toho názoru, že pojem škoda, ako ho používa zákon o povinnom zmluvnom poistení treba vykladať extenzívne tak, že tento zahŕňa aj nemajetkovú ujmu, ktorá patrí pozostalým obete dopravnej nehody a preto zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcov musí byť predmetom poistného krytia z povinného zmluvného poistenia. V zmysle vyššie citovaného judikátu Najvyššieho súdu R 61/2018 preto bude na ochranu práv poškodených svedčiť pasívna vecná legitímácia aj poisťovníam, v ktorých majú škodcovia (vinníci dopravných nehôd, ktorými bolo neoprávnene zasiahnuté do osobnostných práv poškodených) uzatvorené povinné zmluvné poistenie. „Ak by mal platiť výklad pojmu škoda vychádzajúci z textu ZoPZP (gramatický výklad), resp. výklad vychádzajúci výlučne z ustanovení Občianskeho zákonníka o zodpovednosti za škodu, prinášalo by to značné majetkové riziko subjektov zodpovedajúcich za takúto nemajetkovú ujmu, ktoré by v individuálnych prípadoch mohlo viesť aj k ich bankrotu. Zároveň by to však mohlo znamenať aj neistotu pozostalých v tom smere, či im prisúdená náhrada bude aj skutočne poskytnutá, resp. riziko, že v prípadoch insolvenčnej (platobnej neschopnosti) zodpovedného subjektu táto nebude vymožitelná.“ (pozri bod 13 odôvodnenia).

V predmetnom rozhodnutí najvyšší súd aj vysvetľuje, že prečo nerozhodol vo veľkom senáte, čím bolo aj to, že v čase nasledujúcom po rozhodnutiach NS sp. zn. 4Cdo/168/209 a sp. zn. 3Cdo/301/2012, a zároveň predchádzajúcim rozhodovaním v prejednávanej veci spornú právnu otázku riešil (a tiež vyriešil) ústavný súd. Ten nielenže už vo viacerých ním dosiaľ posudzovaných veciach odmietol sťažnosti poisťovní, namietajúcich porušenie svojich základných práv rozhodnutiami všeobecných súdov, ustáľujúcimi krytie aj nemajetkovej ujmy pozostalých poistením podľa ZoPZP, ale dokonca pri rozhodovaní vo veci sťažovateľky totožnej s podnecovateľkou mimoriadneho dovolania z prejednávanej veci v rámci odôvodnenia uznesenia z 11. 10. 2016 sp. zn. III. ÚS 666/2016 uzavrel (citované z uznesenia), že pojem „škoda“ použitý v zákone č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je ústavne konformným spôsobom interpretovateľný extenzívne tak, že zahŕňa aj nemajetkovú (imateriálnu) ujmu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti, s cieľom maximálnej možnej miery rešpektovania cieľov relevantnej únijnej regulácie. Takýto záver treba mimo akúkoľvek pochybnosť považovať i za obraznú vnútroštátnu bodku v diskusii na témy 1/ krytia nárokov pozostalých po obetiach dopravných nehôd na náhradu nemajetkovej ujmy povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu a 2/ tzv. pasívnej legitímácie povinných zmluvných poisťovní v konaniach o náhradu nemajetkovej ujmy pred všeobecnými súdmi. Ústavný súd však vzhľadom na to, že nie je súčasťou systému všeobecného súdnictva, môže zasahovať do výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov všeobecnými súdmi len v prípadoch, keď sa ich výklad vyznačuje svojvôľou a zjavnou neodôvodnenosťou do tej miery, že to má za následok porušenie základného práva alebo slobody (IV. ÚS 574/2013).

59. V zmysle najnovšej, vyššie uvádzanej už ustálenej judikatúry súdy zásadne vykladajú pojem „škoda“ používaný v slovenskom právnom poriadku extenzívne, uplatňujúc eurokonformný výklad právnych predpisov. Pasívna vecná legitímácia v konaniach o náhradu nemajetkovej ujmy tak svedčí aj poisťovníam. Ak teda chce žalobca, ako subjekt do ktorého osobnostných práv bolo dopravnou nehodou zasiahnuté, zvýšiť vymožitelnosť svojej pohľadávky na nemajetkovú ujmu, má možnosť žalovať v konaní aj poisťovňu, čo je i v tomto spore. Súd v takom prípade zaviazá na plnenie poisťovňu, ktorá v rámci povinného zmluvného poistenia poistila vozidlo, ktorým vinník dopravnej nehody nepriaznivo zasiahol do osobnostných práv žalobcov. Pritom výklad právnych predpisov by sa pritom nemal obmedzovať iba na gramatický výklad, ale aj je potrebné dbať aj na účel a zmysel právnych predpisov, a preto súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale sa od neho smie a musí odchyliť, ak to vyžaduje

účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť (nález Ústavného súdu ČR sp. zn. 2221/07 z 19. 03. 2008). Takže aj preto je potrebné a nutné vykladať pojem „škoda“ pre účely ZoPZP rozširujúco tak, že pod neho spadá aj náhrada nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých, a teda že aj táto náhrada je predmetom poistného krytia.

60. S poukazom aj na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Drozdovs C-277/12, smernica rady 72/166/EHS a smernica Rady 84/5/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Nakoľko ZoPZP bol výsledkom transpozície smerníc Európskej únie, ktoré boli nahradené teraz platnou Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16. 09. 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, je pri výklade pojmu škoda pre účely ZoPZP potrebné vychádzať z chápania pojmu „škoda“ v komunitárnom práve. Uvedená smernica síce nedefinuje pojem „škoda“, avšak z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom rozumie osobnú ujmu a škodu na majetku, resp. používa slovné spojenie utrpenie „ujmy alebo škody“, či používa termíny „akákoľvek ujma alebo škoda“ alebo „akákoľvek škoda“. Komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú, tak aj nemajetkovú ujmu, resp. za ujmu považuje majetkovú škodu aj nemajetkovú škodu (pozri napr. rozsudok Súdneho dvora zo 06. 05. 2010 vo veci C-63/09 Axel Walz proti Clickair SA). Aj podľa právnej úpravy poistenia občianskoprávnej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel v smerniciach (smernica rady č. 72/166/EHS, smernica č. 90/232/EHS, smernica č. 2000/26/ES) sú členské štáty povinné prijať všetky primerané opatrenia zabezpečujúce, aby zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel bola pokrytá poistením s cieľom ochrany poistených strán a potencionálnych obetí nehôd a aby akékoľvek ujmy v oblasti povinného poistného krytia motorových vozidiel nezostali neuhradené. Extenzívny výklad pojmu škoda pre účely ZoPZP je aj ústavne konformný, pretože odstraňuje nerovnováhu medzi poistením pri pracovných úrazoch (§ 94 zák. č. 461/2003 Z. z.) a povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou dopravných prostriedkov. S použitím eurokonformného a ústavne konformného výkladu pojmu „náhrada škody na zdraví“ v § 4 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 4 a § 15 ods. 1 ZoPZP, ako aj s prihliadnutím k samotnému účelu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, z hľadiska zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorových vozidiel, sa v rámci náhrady škody odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody ako poškodeným, za ktorú možno priznať náhradu v peňažnej forme podľa § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, a ktorú v širšom ponímaní treba tiež považovať za škodu na zdraví podľa § 4 ods. 2 písm. a) ZoPZP. Náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka preto tiež spadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti poisťovne za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa ZoPZP, a preto je aj daná pasívna legitimácia žalovaného 3. na náhradu tejto nemajetkovej ujmy, pričom vo vzťahu k poisťovni ide o špecifické právo poškodeného na výplatu plnenia za poisteného škodcu vo výške a v rozsahu v akom za škodu zodpovedá poistený škodca. Použitím eurokonformného výkladu (Smernica EP a Rady 2009/103/ES zo 16. 09. 2009) pojmov „náhrada škody, škoda na zdraví“ v ust. § 4 ods. 1, 2, 4 a § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a s prihliadnutím k samotnému účelu povinného zmluvného poistenia, z hľadiska zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorových vozidiel sa v rámci náhrady škody odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody, za ktorú možno priznať náhradu peňažnou formou podľa § 13 Občianskeho zákonníka, ktorú v širšom ponímaní treba považovať za škodu na zdraví podľa § 4 ods. 2 písm. a) zák. č. 381/2001 Z. z. Takáto náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch preto spadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia. Eurokonformný, ako i lingvistický výklad, sú v súlade s definovaním pojmov európskym deliktým právom, ktorý chápe škodu na zdraví ako ujmu (zhoršenie) telesného alebo duševného zdravia. Preto nárok z titulu zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zahŕňa aj ujmu v emočnej sfére žalobcov ako poškodených. V kontexte vyššie uvedeného sa javí nadbytočné argumentovať špecifikami dotknutých hmotnoprávných inštitútov vnútroštátneho práva (náhrada škody a náhrada nemajetkovej ujmy) z hľadiska pojmoslovia poškodených osôb a druhovým vymedzením škody na zdraví podľa Občianskeho zákonníka (§ 449 ods. 1). Dôvodom je neprípustne zužujúci výklad pojmu ujma na zdraví (abstrahujúci duševné zdravie človeka). Eurokonformným výkladom oblasti

harmonizovanej právom Európskej únie sa preto prinavracia komplexný význam pojmu zdravie a s tým spojené odškodnenie jeho obidvoch zložiek (telesnej a psychickej).

61. Pokiaľ ide o výšku náhrady nemajetkovej ujmy, pre určenie výšky sú rozhodujúce iba kritéria, ktoré sú uvedené v § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Dôkazné bremeno je na žalobcoch.

62. Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že v prípade žalobcu v 1. rade ako starého otca zomrelého I. V. bolo namieste priznať mu pri danom zistenom skutkovom stave sumu náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 5 000 eur, v prípade žalobkyne v 2. rade, ktorá bola starou matkou I. V., bolo na mieste priznať jej rovnako sumu 5 000 eur, namiesto požadovaných 15 000 eur pre každého z nich. V prípade žalobkyne v 4. rade, ktorá bola matkou I. V. bolo na mieste priznať jej sumu 12 000 eur, namiesto požadovaných 33 500 eur. Čo sa týka žalobkýň v 5. a 6. rade, ktorí boli súrodencami - sestrami nebohého I. V., súd má za to, že aj im ako súrodencom v danom konkrétnom prípade vznikol nárok na náhradu nemajetkovej ujmy a bolo im dôvodné ho priznať, avšak pokiaľ ide o dôvodnosť a primeranosť jej požadovanej výšky, za dôvodnú a preukázanú súd v prípade žalobkýň v 5. a 6. rade po 6 500 eur pre každú z nich, namiesto požadovaných 33 500 eur pre každú z nich.

63. Zákon na určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy nestanovuje žiadne medze, tá sa stanovuje v rámci voľnej úvahy súdu, v súlade s princípom spravodlivosti, pričom treba pružne prihliadnuť na najrôznejšie momenty, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo.

64. K otázke, komu patrí náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch Najvyšší súd SR v rozhodnutí 5Cdo/265/2009 z 17. 02. 2011 okrem formulácie všeobecných kritérií naznačil, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy patrí len najbližším príbuzným, manželovi a deťom, a ak ich niet, rodičom. Na strane druhej, Najvyšším súdom formulované všeobecné kritéria vedú k tomu, že okruh oprávnených osôb možno rozšíriť a náhradu nemajetkovej ujmy priznať i v širšom, bližšie nekonkretizovanom okruhu príbuzných osôb. Je vecou úvahy súdu, akého okruhu osôb sa má vyššie uvedené odškodnenie týkať. Aj z judikatúry možno vysledovať, že by to mali byť iba osoby, ktoré boli so zomrelým pred jeho smrťou vo veľmi úzkych rodinných, ekonomických a spoločenských väzbách. Medzi také osoby v konkrétnych okolnostiach veci môžu patriť aj vnuci, či vnučky zomrelého (pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Nitre sp.zn.9Co/267/2016).

65. Pokiaľ ide o výšku požadovanej náhrady, súd v súlade s ustálenou súdnou praxou za kritériá na ktoré treba prihliadať považuje tie, ktoré zosumarizoval už Ústavný súd ČR v rozhodnutí I. ÚS 2844/14 zo dňa 22. 12. 2015. Ten v bode 53 citovaného rozhodnutia ako okolnosti, ktoré je treba skúmať na strane poškodeného uviedol, a) intenzitu vzťahu žalobcu so zomrelým, b) vek zomrelého a pozostalých, c) otázka hmotnej závislosti pozostalého na usmrtenej osobe, d) prípadné poskytnutie inej satisfakcie“. Následne v bode 54 odôvodnenia za okolnosti, ktoré treba skúmať na strane zodpovednej osoby (pôvodca zásahu) označil „a) postoj žalovaného (ľútosť, náhrada škody, ospravedlnenie apod.), b) dopad udalosti do duševnej sféry pôvodcu - fyzickej osoby, c) jeho majetkové pomery, d) miera zavinenia, ev. miera spolu zavinenia usmrtenej osoby“.

66. Uvedenými kritériami sa súd riadil aj v tu posudzovanej veci. Súd pri určovaní výšky náhrady prihliadal jednak na závažnosť ujmy, ale aj na okolnosti, za ktorých ku škode došlo. Súd prihliadol na to, čo vyplýva z výsledkov dokazovania v rámci trestného konania a síce na skutočnosť že ujma bola spôsobená žalovaným v 1. rade z nedbanlivosti, ten svoju vinu hneď uznal, svoje konanie úprimne oľutoval, viedol pred spáchaním skutku riadny život a pričínil sa o nahradenie majetkovej a inej škody, bola zistená jedna priťažujúca okolnosť, nakoľko spáchal viac trestných činov. Na hlavnom pojednávaní poprosil poškodených o odpustenie. Pri vedení vozidla nebol pod vplyvom akejkoľvek omamnej látky. Odsúdenie vodiča je v zmysle zásad práva takisto istou satisfakciou poškodených, v tu súdnej veci však nie dostatočnou.

67. Súd pri rozhodnutí v prvom rade prihliadol na to, že neexistujú žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver o spoluzavinení nebohého na dopravnej nehode. Tento nič neporušil, sedel na zadnom sedadle vpravo a bol aj pripútaný. Nie je tak namieste absolútne žiadne krátenie sumy primeranej náhrady z dôvodu, ktorým by bolo spoluzavinenie poškodeného.

68. Súd opakovane pripomína, že náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch nie je náhradou za život, pretože žiadna suma súdom priznaná nie je dostatočná vzhľadom na spôsobenú ujmu ani na to aby nahradila život človeka. Jej účelom a zmyslom je zmiernenie následkov vzniknutej ujmy, táto má umožniť tzv. „citové obveselenie“. Táto nemá byť zábezpekou, zdrojom obživy ani náhradou príjmu (nejde o náhradu za vdovský dôchodok a podobne). Pri smrti blízkej osoby žiadna suma, ani vysoká ani nízka nemôže byť dostačujúcim ekvivalentným prostriedkom ochrany osobnosti v takomto prípade. Napriek tomu súd musí na základe určitých objektivizovateľných kritérií určiť jej primeranú výšku.

69. Súd je toho názoru, že nie je nič horšie, ako keď rodičia „prežijú“ svoje dieťa. V dôsledku tragickej smrti syna pri dopravnej nehode došlo k nesmierne závažnej ujme spočívajúcej v strate milovaného dieťaťa, čím je žalobkyňa v 4. rade do budúcnosti ochudobnená o rodinný život. O intenzite vzťahu žalobkyne v 4. rade ako rodiča s jeho nebohým synom svedčí tá skutočnosť, že boli neustále v kontakte, nakoľko syn žil so svojimi rodičmi, súrodencami a tiež starými rodičmi v spoločnej domácnosti, a nebohý bol odkázaný vzhľadom svoj vek na výživu a starostlivosť svojich rodičov, a to žalobkyne v 4. rade, ale zároveň aj na starostlivosť svojich starých rodičov, teda žalobcov v 1. a 2. rade, ktorí s ním taktiež žili v spoločnej domácnosti a ktorí sa o neho taktiež aj osobne starali.

70. Žalobcovia tvorili s nebohým fungujúce rodinné spoločenstvo s dobre vyvinutými sociálnymi a citovanými väzbami, v dôsledku nečakanej smrti pretrvávajú pocity nervozity, úzkosti, smútku, zúfalstva a šoku. Stratili možnosť viesť s ním súkromný život a sú od jeho smrti ochudobnení o sféru prirodzených vzťahov s jedným z najbližších rodinných príslušníkov. Protiprávnym konaním žalovaného v 1. rade prišlo k tak nezvratnej deštrukcii týchto medziľudských väzieb, tvoriacich základ a rámec súkromného života žalobcov a tým k zásahu do ich osobnostných práv. Vzniknutá trauma je zo života žalobcov fakticky neodstrániteľná.

71. Poškodený v čase smrti mal skoro 16 rokov, v septembri mal nastúpiť na strednú školu v odbore murár, nemal vážnejšie zdravotné problémy, viedol bezstarostný život dospelujúceho chlapca a ako najstarší zo súrodencov pomáhal svojim rodičom pri starostlivosti o mladších rodičov, a tiež pomáhal už aj svojim starým rodičom, s ktorými žil tiež v spoločnej domácnosti nakoľko obe pochádzali z viacpočetných rodín. Žalobca v 1. rade v čase smrti vnuka mal 70 rokov, žalobkyňa v 2. rade v čase smrti vnuka mala 71 rokov, žalobkyňa v 4. rade, matka I. mala 34 rokov, žalobkyňa 5. rade, sestra nebohého mala 12 rokov a rovnako žalobkyňa v 6. rade, sestra nebohého mala v čase jeho úmrtia 12 rokov. Ďalej je potrebné uviesť, že po dopravnej nehode a po začatí konania zomrel žalobca v 3. rade, ktorý bol otcom nebohého I.. Žalobca v 3. rade podľahol onkologickému ochoreniu, ktoré mu diagnostikovali po dopravnej nehode.

72. Poškodený I. V. v čase smrti žil v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, súrodencami a starými rodičmi. Z výsluchu žalobkyne v 4. rade vyplýva, že syn bol mladý zdravý chlapec, ktorý si plnil školskú dochádzku, pomáhal v domácnosti a so starostlivosťou o mladších súrodencov, najmä čo sa týka prípravy do školy, keďže bol prvorodený. Mal aj reálne predstavy o svojom ďalšom živote, chcel sa vyučiť. V dôsledku smrti syna vznikla nenapraviteľná, nezvratná ujma, za ktorú primeraná náhrada nemajetkovej ujmy je nižšej sume ako žalobkyňa v 4. rade žiadala, a to výške 12.000 eur pre žalobkyňu v 4. rade. Podľa názoru súdu už táto suma zohľadňuje všetky relevantné okolnosti tak na strane poškodeného, pôvodcu zásahu (nedbanlivosť, odsúdenie, oľutovanie a podobne), ako aj z hľadiska intenzity vzťahu žalobkyne v 4. rade k svojej dcére. Zároveň súd žalobkyňou v 4. rade požadovanú sumu znížil, nakoľko o syna prišla vo veku, keď na neho ešte nebola žiadnym spôsobom úplne odkázaná, či už finančne alebo starostlivosťou. Takto určená výška náhrady nemajetkovej ujmy predstavujúca sumu 12 000 eur podľa názoru súdu zodpovedá závažnosti vzniknutej ujmy a okolnostiam, za ktorých k porušeniu práva došlo berúc do úvahy druhý najbližší rodinný vzťah (po manželskom vzťahu). Náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch, na ktorú žalobkyňa v 4. rade vznikol nárok, môže prispieť k zmierneniu vzniknutého stavu, uvedené je napokon aj jeho zmyslom. Je nepochybné, že nečakaným, šokujúcim úmrtím jej syna došlo k závažnému zásahu do práva na ochranu osobnosti spočívajúcu v obmedzení jej súkromného a rodinného života. Smrťou syna žalobkyne v 4. rade bola narušená celistvosť rodiny. Následky tohto činu sú trvale neodstrániteľné a ochudobnenie v citovej oblasti je nenapraviteľné. Už samotná ujma - smrť sama osebe odôvodňuje priznanie finančného zadosťučinenia a je nepochybné, že presný finančný ekvivalent za ľudský život nie je možné určiť. Rovnako možno skonštatovať, že vykonávanie dokazovania ohľadne následkov, ktoré spôsobili smrť blízkeho a milovaného človeka je nadbytočné,

pretože bez akýchkoľvek pochyb, že už samotným úmrtím došlo k tak závažnému zásahu do práv na ochranu osobnosti život.

73. Pokiaľ ide o nároky žalobkýň v 5. a 6. rade, jedná sa tu o súrodencov nebohého I. V.. Súd sa v prvom rade zaoberal otázkou, či vzhľadom na daný stupeň príbuzenstva je namieste priznanie náhrady nemajetkovej ujmy aj im, pričom dospel k záveru, že v danom prípade áno, nakoľko sa jedná o súrodencov - sestry, ktoré žili v jednej domácnosti, avšak nie v nimi požadovanej výške. Súd za primeranú a všetkým vyššie uvedeným kritériám zodpovedajúcu sumu považoval sumu po 6 500 eur pre žalobkyne v 5. a 6. rade. Pri vykonanom znížení prihliadol najmä na to, že žalobkyne v 5. a 6. rade boli súrodencami nebohého, a boli vo veku, obe 12 rokov. Boli teda vo veku vzájomne blízkom, keďže nebohý I. mal skoro 16 rokov, preto boli medzi nimi úzke vzájomné citové väzby. No zároveň neboli na neho odkázané ani výživou, ani starostlivosťou, keďže túto zabezpečovali výlučne rodičia a tiež starí rodičia.. Niet dôvodov spochybňovať, že náhlou, nezavinenou a nečakanou smrťou najstaršieho brata týchto žalobkýň aj u nich došlo k nezvratnej a nenahraditeľnej ujme. Strata člena rodiny ako spoločenstva je neodčiniteľnou ujmou, ktorá postihuje všetkých členov rodiny. Náhla, neočakávaná a cudzou osobou zavinená smrť blízkej osoby môže vzhľadom na vzájomné úzke, pevné, sociálne a morálne, citové a kultúrne väzby predstavovať vážnu nemateriálnu ujmu pre rozvíjanie a napĺňanie osobnosti postihnutej fyzickej osoby. Tieto závery sú pritom všeobecne známe, prirodzené a očakávané. Náhrada nemajetkovej ujmy aj týmto žalobcom v 5. a 6. rade v danom prípade preto zodpovedá zásadám pre jej priznávanie, ktorými sú aj zásada slušnosti a požiadavka morálnej správnosti, ktorá je predovšetkým požiadavkou spravodlivosti a je spôsobilá naplniť podstatu danej kompenzácie. Súd opätovne pripomína, že na smrti poškodeného I. V., nemal tento najmenší podiel viny. Preto aj im bolo namieste priznať im náhradu, avšak podľa názoru súdu, vzhľadom na ich vek, vek poškodeného a stupeň príbuzenstva, len vo výške po 6 500 eur žalobkyniam v 5. a 6. rade. Nebolo namieste priznať plnú sumu požadovanej náhrady práve preto, lebo neboli preukázané také výnimočné okolnosti, ktoré by to odôvodňovali. Preto nebol dôvod na priznanie nimi požadovanej výšky náhrady, t. j. sumy po 33 500 eur každej. Na druhej strane všetky ostatné skutočnosti sú pre tieto žalobkyne 5. a 6. rade spoločné a rovnaké, keďže sa jedná o súrodencov zomrelého. Do samotnej výšky tej sumy náhrady, ktorá bola priznaná súd premietol všetky skutočnosti na ktoré treba prihliadať a aj tie, ktoré boli namietané.

74. Čo sa týka žalobcov v 1. a 2. rade, títo boli starými rodičmi nebohého I. V.. Aj v tomto prípade sa súd v prvom rade zaoberal otázkou, či vzhľadom na daný stupeň príbuzenstva je namieste priznanie náhrady nemajetkovej ujmy aj im, pričom dospel k záveru, že v danom prípade áno, avšak nie v nimi požadovanej výške. Z výpovedí žalobcov v 1., 2., i 4. rade ako aj z listinných dôkazov mal súd za preukázané, že aj starí rodičia žili v spoločnej domácnosti s nebohým. Rovnako bolo preukázané, výpoveďami a listinnými dôkazmi (správa školy, správa obce S.), že aj starí rodičia zabezpečovali starostlivosť o nebohého, v útlom veku nebohého dokonca osobnú starostlivosť, nakoľko v tom čase matka sústredila svoju pozornosť a starostlivosť o svoje dve mladšie dcéry, dvojčičky, žalobkyne v 5. a 6. rade. Z vykonaného dokazovania, výpovedí žalobcov v 1. a 2. rade jasne vyplýva, že išlo o veľmi súdržnú rodinu, kde vzťahy aj na tomto stupni príbuzenstva boli harmonické a silné, so starými rodičmi aj vnúčaťami boli silno citovo previazané. Niet dôvodov spochybňovať, že náhlou, nezavinenou a nečakanou smrťou vnuka týchto žalobcov aj u nich došlo k nezvratnej a nenahraditeľnej ujme. Strata člena rodiny ako spoločenstva je neodčiniteľnou ujmou, ktorá postihuje všetkých členov rodiny. Náhla, neočakávaná a cudzou osobou zavinená smrť blízkej osoby môže vzhľadom na vzájomné úzke, pevné, sociálne a morálne, citové a kultúrne väzby predstavovať vážnu nemateriálnu ujmu pre rozvíjanie a napĺňanie osobnosti postihnutej fyzickej osoby. Tieto závery sú pritom všeobecne známe, prirodzené a očakávané. Náhrada nemajetkovej ujmy aj týmto žalobcom v danom prípade preto zodpovedá zásadám pre jej priznávanie, ktorými sú aj zásada slušnosti a požiadavka morálnej správnosti, ktorá je predovšetkým požiadavkou spravodlivosti a je spôsobilá naplniť podstatu danej kompenzácie. Súd opätovne pripomína, že na smrti poškodeného nemal tento najmenší podiel viny. Preto aj im bolo namieste priznať jej náhradu, avšak podľa názoru súdu, vzhľadom na ich vek, vek poškodeného a stupeň príbuzenstva, len vo výške 5.000,-eur každému. Nebolo namieste priznať plnú sumu požadovanej náhrady práve preto, lebo neboli preukázané také výnimočné okolnosti, ktoré by to odôvodňovali. Preto nebol dôvod na priznanie nimi požadovanej výšky náhrady, t. j. sumy 15 000 eur každému.

75. I keď na rozdiel od právnych úprav v niektorých iných štátoch naša právna úprava nestanovuje paušálne sumy náhrad, každý prípad je potrebné posudzovať individuálne, v konkrétnych jeho súvislostiach a okolnostiach, predsa len vzhľadom na princíp právnej istoty v právnom štáte a platnú

zásadu v zmysle ktorej všeobecne súdy sú povinné zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s ústavným princípom rovnosti všetkých subjektov v právach rozhodovať v určitých medziach v tom zmysle, aby v porovnateľných veciach nedochádzalo k zásadným, neodôvodniteľným rozdielom, súd príkladom z porovnateľných vecí uvádza, že rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 14C/287/2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/267/2016 zo dňa 11. 05. 2016 bola maloletému vnukovi zomrelého priznaná suma 3 000 eur, rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 21C/15/2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/130/2017 bola žalobkyni v 1. rade ktorá naraz pri dopravnej nehode stratila dcéru vo veku 5 rokov a matku vo veku 54 rokov priznaná suma za obe 8 000 eur (4 000 eur + 4 000 eur), žalobcovi v 2. rade za smrť jeho maloletej dcéry suma 4 000 eur a žalobcovi v 3. rade za smrť sestry a babky sumu 4 000 eur a 3 000 eur, spolu 7 000 eur (pri 50 % zavinení starej matky na nehode), či rozsudok Okresného súdu Bardejov sp. zn. 5C/103/2011, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8Co/33/2016, ktorým bola 38 ročnej manželke zomrelého a jeho dvom maloletým deťom žijúcim s ním pred smrťou v spoločnej domácnosti a odkázaných na neho výživou priznaná suma každému 7 000 eur. Z komplexnejšieho prehľadu spracovaných rozhodnutí súdov SR vo veciach náhrady nemajetkovej ujmy pozostalým obsiahnutom v Bulletine Slovenskej advokácie číslo 9/2017 spracovaného autorom JUDr. Róbert Šorl, PhD. v rámci článku náhrada nemajetkovej ujmy (bolestné za smútok) pozostalého príbuzného, stav a východiská, vyplýva, že sumy tam prisúdených náhrad v rôznych veciach, pri rôznej miere prípadného spoluzavinenia zomrelého sa pri manželoch, súrodencoch a rodičoch (nebol tam prípad týkajúci sa vnúčať) pohybovali na úrovni od 2 000 eur až do desiatok tisícov eur v závislosti na konkrétnych okolnostiach prípadu.

76. Zároveň súd sa nestotožnil s argumentáciou právneho zástupcu žalovaného v 2. rade, že žalovaným v 1. rade vyplatená suma 7 130 eur žalobkyni v 4. rade je dostatočným finančným ekvivalentom za poskytnutú traumu. Súd však prihliadol na túto sumu pri určovaní náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyni v 4. rade, nakoľko rovnako mal za to, že celá táto čiastka nebola použitá na náhradu nákladov na pohreb ako tvrdila žalobkyňa v 4. rade a slúžila aj na kompenzáciu iných nákladov. Rovnako ani žalovaný v 1. rade nevedel uviesť na úhradu čoho túto čiastku žalobkyni v 4. rade vyplatil. V danom prípade však predmetom konania bol nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, a to z titulu ochrany osobnosti po dopravnej nehode, ktorý je finančným zadostučinením za vzniknutú traumu

77. Na základe všetkého uvedeného súd v tu posudzovanom prípade a jeho konkrétnych okolnostiach žalobe žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy vyhovel v rozsahu uvedenom vo výroku rozsudku. Nad sumy priznané súdnym rozhodnutím žalobu zamietol. Žalovaných zaviazal k subsidiárnemu plneniu tak, že plnením jedným zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého zo žalovaných. Žalobcovia preukázali vecnú pasívnu legitímáciu oboch žalovaných a poisťiteľ vykonávajúci povinné zmluvné poistenie zodpovednosti má rovnaké postavenie ako priamy škodca a prevádzkovateľ vozidla, a žalobcovia sa môžu domáhať a žiadať plnenie aj samostatne tak od škodcu ako aj od poisťovateľa, plnenie môžu však dostať iba raz a takúto subsidiaritu súd vyjadril v rozhodnutí tak, že zaviazal oboch žalovaných na plnenie žalobcom, ale s tým, že v rozsahu plnenia jedným zo žalovaných zaniká povinnosť druhého zo žalovaných. V prípade plurality zodpovedných subjektov na náhradu nemajetkovej ujmy, ak poškodení mali nárok na náhradu nemajetkovej ujmy voči zodpovednému subjektu a súčasne na totožné plnenie súčasne nárok z iného dôvodu voči poisťovateľovi, nebolo možné žalovaným v 1. a 2. rade uložiť povinnosť solidárneho plnenia ako to navrhovali žalobcovia (rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/133/2016, NS ČR sp. zn. 25Cdo 499/2002, sp. zn. 25Cdo/464/2000).

78. Na plnenie súd v súlade s ust. § 232 ods.3 CSP určil žalovaným lehotu 15 dní od právoplatnosti rozsudku, keďže žalobcovia v žalobe žiadali plnenie v tejto lehote, dlhšej ako je zákonná lehota 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

79. Čo sa týka výroku o trovách konania, podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo (§ 255 ods. 2 CSP).

Všetci žalobcovia v základe nároku boli plne úspešní, rozhodnutie o výške nároku záviselo len od úvahy súdu, preto súd priznal každému zo žalobcov nárok na náhradu trov konania proti žalovaným v rozsahu 100 % z im prisúdenej sumy, ktorý sú žalovaní povinní im splniť spoločne a nerozdielne. K

tomu podporne pozri napr. Veľký komentár k Civilnému sporovému poriadku- Števíček, M., Fícová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016 k § 255 CSP, cit „Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti“. Obdobne v tejto súvislosti pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/130/2017.

Súd je toho názoru, že v prípadoch keď rozhodnutie o výške plnenia závisí len od úvahy súdu, pričom súčasne neuplatňuje sa žalobcom výška plnenia v zjavne nedôvodnej výške, predstavujúcej šikanózne výkon práva, motivovanej len snahou o navýšenie trov konania a nie záujmom na spravodlivom usporiadaní veci nemožno od žiadneho žalobcu spravodlivo očakávať aby sa presne „trafil“ do úvahy súdu pokiaľ ide o výšku plnenia. Preto je namieste priznať plnú náhradu trov konania ak bol žalobca v základe plne úspešný aj vtedy, ak čo do výšky bol úspešný len v časti. I keď Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie totožné s ust. § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku účinným do 30. 06. 2016, ktoré bolo priamym zákonným podkladom pre to, aby aj v prípade len čiastočného úspechu mohla byť priznaná plná náhrada trov konania, ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, vyššie uvedené závery právnej teórie a praxe svedčia o tom, že ani v podmienkach novej procesnej úpravy niet dôvod na ustúpenie od takého záveru. To je aj názor tunajšieho súdu. Úvaha súdu sa tu týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku. Pričom tak ako tomu bolo aj v zmysle § 142 ods. 3 O. s. p., tak aj v súčasnosti podľa ust. § 255 ods. 2 CSP v spojení s čl. 3 a čl. 4 ods. 2 CSP sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta v takom prípade vypočíta a určí len z výšky súdom priznaného plnenia.

80. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s ust. § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník a rovnako samostatným uznesením súd v súlade s § 2 ods. 2 zákona č.71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch rozhodne o povinnosti zaplatiť súdny poplatok za žalobu vzhľadom na zákonné oslobodenie žalobcov od tejto povinnosti a vzhľadom na § 14 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch podľa ktorého v konaní podľa tohto zákona koná a rozhoduje vyšší súdny úradník a sudca v konaní koná a rozhoduje o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.